

Miljøgodkendelse

§ 16 a stk. 1 miljøgodkendelse af

Kvægbedrift på
Jægerlundvej 5, 6541 Bevtøft

Meddelt den 9. december 2021

af

Haderslev Kommune

Baggrund og læsevejledning

Jesper Lange, Jægerlundvej 5 har ansøgt om § 16 miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven¹ for at øge antallet af køer og tage kvierne hjem. Udvidelsen af dyreholdet på Jægerlundvej 5, 6541 Bevtøft medfører behov for at opføre nye bygninger.

Oprindeligt var der tillige ansøgt om at etablere en ny overdækket gyllebeholder ca. 400 m vest for de eksisterende staldbygninger. I forlængelse af to naboers høringssvar har ansøger valgt at udtage den nye eksterne gylletank og i stedet leje kapacitet til opbevaring af gylle et andet sted.

Med ændringen af lovgivningen i 2017 skal miljøgodkendelser være baseret på antal kvadratmeter produktionsareal og dyretyper. Det maksimale antal dyr på produktionsarealet er fremover reguleret af de til enhver tid gældende dyrevelfærdsregler.

I de første tre afsnit af miljøgodkendelsen kan læses selve afgørelsen (A) herunder begrundelser for stille vilkår, dernæst vilkårene, der skal overholdes netop for dette husdyrbrug (B), herefter de generelle juridiske forhold omkring afgørelsen, herunder klagevejledning (C). Derefter følger kommunens bilag (D). Til sidst ses miljøkonsekvensrapporten (E), der er en vurdering af projektets (husdyrbrugets) påvirkninger på miljøet. Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af en kvalificeret og kompetent ekspert og i dialog med kommunen, og den danner grundlag for kommunens afgørelse og de stillede vilkår.

Husdyrbruget har i forvejen en eksisterende miljøgodkendelse fra 6. januar 2011 til kvægbedrift. Haderslev Kommune har desuden meddelt anmeldelsesafgørelse den 12. juli 2019 til teltoverdækning af ejendommens to eksisterende gylleholdere. Teltoverdækningen blev etableret i 2017.

Der søges nu om udvidelse af produktionsarealet fra 2.029 til 5.218 m². Der ansøges om dyretyperne; "Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb", "Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)" og "Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse".

Bygningsmassen omfatter:

- Forlængelse af kostalden med 65 m mod syd
- Ny kviestald
- Ny plads til kalvehytter
- Eksisterende kostald, hvor der etableres nyt staldafsnit på 230 m²
- Eksisterende plads til hytter med mindre udvidelse
- To eksisterende gylleholdere med teltoverdækning, der er etableret i 2017
- Ny container til fast gødning
- Forlængelse af plansilo
- Eksisterende plansilo og tidligere udvidelse mod vest
- Nedrivning af tidligere goldkostald
- Eksisterende maskinhus

¹ Husdyrbrugloven - Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. - - LBK nr 520 af 01/05/2019

Registreringsblad

1. Basisoplysninger

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	28211600
Husdyrbrugets navn	Jesper Lange
Beliggenhedsadresse	Jægerlundvej 5
Postnummer	6541
By	Bevtoft

Ansøger

Ansøgersnavn	Jesper Lange
Ansøgeradresse	Jægerlundvej 5
Ansøgerpostnummer	6541
Ansøgerby	Bevtoft
Ansøgertelefon	20645699
Ansøger-email	Jesperlange@HOTMAIL.COM

Konsulent

Konsulent Cvr	
Konsulent virksomhedsnavn	SLF
Konsulentnavn	Birgitte Madsen
Konsulentadresse	Billundvej 3
Konsulentpostnummer	6500
Konsulentby	Vojens
Konsulenttelefon	73202600
Konsulent-email	bm@slf.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	5100022014
CHR numre	51356

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 136 - Galsted, Agerskov
Matrikel: 140 - Galsted, Agerskov
Matrikel: 141 - Galsted, Agerskov
Matrikel: 65 - Galsted, Agerskov
Matrikel: 207 - Bevtoft Ejerlav, Bevtoft
Matrikel: 237 - Strandelhjørn, Bevtoft
Matrikel: 378 - Strandelhjørn, Bevtoft
Matrikel: 413 - Strandelhjørn, Bevtoft
Matrikel: 57 - Strandelhjørn, Bevtoft

Godkendelsen er udarbejdet af:

Haderslev Kommune

Landbrugsgruppen

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af: Birgitte Madsen

Kortmateriale: Haderslev Kommune / Geodatastyrelsen

Sagsbehandler:

Sagsnummer: 20/25296

KS: MSH

NIRAS, Hanne Quvang Jacobsen

Indhold

A.	Afgørelse	5
	Dispensation	6
1)	Baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse	8
2)	Kommunens begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav	8
3)	Samlet vurdering for afgørelsen	20
4)	Lovgrundlag	20
5)	Andre tilladelser og dispensationer	21
6)	Udnyttelsesfrist	21
7)	Revurdering af miljøgodkendelsen	21
8)	Retsbeskyttelse jf. Husdyrbrugloven § 39-40	21
B.	Vilkår for husdyrbruget	22
	Generelle vilkår	22
	Indretning og drift	22
	Landskab - Beplantning	25
	Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	26
	Øvrige emissioner (lugt, støj, lys, støv og skadedyr)	26
	Reststoffer, affald og naturressourcer	27
	Ressourceforbrug	28
	Uheld	28
	Egenkontrol	28
C.	Offentlighed og klagevejledning	29
	Annoncering af ansøgningen om miljøgodkendelse	29
	Høring af parter om udkastet til miljøgodkendelse	29
	Annoncering af afgørelse	30
	Klagevejledning	31
	Civilt søgsmål	31
D.	Kommunens bilag	32
	Bilag 1 Situationsplan	32
	Bilag 2 Produktionsarealer	33
	Bilag 3 Landskab – Beplantning og synlighed	35
	Bilag 4 Placeringsplan	37
	Bilag 5 Afløbsskitse	38
	Bilag 6 Høringssvar i forbindelse med partshøring	39
E.	Miljøkonsekvensrapport til § 16 a stk. 2	43

A. Afgørelse

Haderslev Kommune meddeler miljøgodkendelse til husdyrbruget efter husdyrbruglovens § 16 stk. 1 på Jægerlundvej 5, 6541 Bevtøft, til udvidelse af kvægbedrift, opførelse af nye staldbygninger og plansilo, med de stillede vilkår.

Miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget. Det vil sige både de eksisterende og nye anlæg.

Godkendt produktionsareal:

- Ny 2.210 m² forlængelse af kostalden med 65 m mod syd. Samlet produktionsareal på 1.565 m² fordelt på:
 - 1.228 m² til flexgruppe, alle kvæg på dybstrøelse.
 - 184 m² til malkekøer, kvier og stude på fast drænet gulv med skraber og ajleafløb.
 - 153 m² til malkekøer, kvier og stude på sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal).
- Ny 1.512 m² kviestald, med samlet produktionsareal på 1.304 m² fordelt på:
 - 709 m² til malkekøer, kvier og stude på fast drænet gulv med skraber og ajleafløb.
 - 595 m² til malkekøer, kvier og stude på sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal).
- Ny plads på 450 m² til kalvehytter med 450 m² produktionsareal til flexgruppe, alle kvæg på dybstrøelse.
- Eksisterende kostald på 2.414 m², hvor der etableres nyt staldafsnit. Samlet produktionsareal på 1.639 m² fordelt på:
 - 230 m² nyt staldafsnit til malkekøer, kvier og stude på fast drænet gulv med skraber og ajleafløb.
 - 1.208 m² til malkekøer, kvier og stude på fast drænet gulv med skraber og ajleafløb.
 - 105 m² til malkekøer, kvier og stude på sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal).
 - 96 m² til flexgruppe, alle kvæg på dybstrøelse.
- Eksisterende plads til kalvehytter, med mindre udvidelse af produktionsareal fra 220 m² til 260 m² til flexgruppe, alle kvæg på dybstrøelse.

De godkendte produktionsarealer i stalदानlægget kan med denne miljøgodkendelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne.

Godkendt gødningsopbevaringsareal:

- To eksisterende gyllebeholdere på henholdsvis 482 m² og 539 m² med kapacitet på henholdsvis 2.100 m³ og 2.800 m³. Der er etableret teltoverdækning i 2017.
- Ny container, 15 m², til fast gødning.

Andre anlæg:

- Ny 1.400 m² (35x40 m) forlængelse af plansilo med ca. 40 m mod syd.
- Eksisterende plansilo, ca. 2.450 m² (35x70 m) inklusiv tidligere udvidelse med ca. 10 m mod vest fra 2 køresiloer til 3 køresiloer.
- Nedrivning af tidligere goldkostald.
- Eksisterende maskinhus.

Se en oversigt over stalde og anlæg i situationsplanen, bilag 1

Figur 1: Situationsplan fra husdyrgodkendelse.dk

Miljøgodkendelsen fra 6. januar 2011 stiller vilkår om at den eksisterende løsdriftsstald skal være indrettet som "Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time". Vilkåret om skrabning hver 2. time fastholdes i denne miljøgodkendelse.

Vilkårene i afgørelsen fra 12. juli 2019 om teltoverdækning af de to eksisterende gyllebeholdere medtages i denne afgørelse. Teltoverdækningen blev etableret i 2017 og der blev stillet vilkår om drift, vedligehold og logbog over skader.

Dispensation

Dispensation fra afstandskrav til boring – Nyt produktionsareal i eksisterende kostald

Indretning af nyt produktionsareal skal som udgangspunkt overholde afstandskravene i husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8, herunder kravet på 25 m til vandforsyningsanlæg.

Haderslev Kommune meddeler hermed at den hidtidige dispensation kan opretholdes.

Boringen med DGU nr. 151.772 ligger nord for den eksisterende kostald og der er en afstand på 8–10 meter. Det er en markvandingsboring, der har ligget på stedet siden 1976. Da stalden blev bygget i 2006, blev der givet en dispensation med betingelse om, at terræn skal skræne væk fra boringen og ned mod stalden.

Der er tale om en eksisterende kostald, hvor der i forvejen er drift med stald og malkestald. Den faktiske afstand fra kostalden til boringen er uændret. I kostalden udvides produktionsarealet med 230 m², idet afsnittet med malkestald og opsamlingsbåse ændres til sengebåse. Reelt er der eksisterende produktionsarealer i kostalden, som ligger tættere på boringen end afsnittet med malkestald og opsamlingsbåse, der ændres til sengebåse.

Afstandskravet til nærmeste boring er begrundet i hensynet til generel grundvandsbeskyttelse. Haderslev Kommune vurderer, at udvidelsen af produktionsarealet i den eksisterende kostald, hvor malkestald og opsamlingsbåse ændres til sengebåse, ikke medfører en væsentligt øget risiko for grundvandet end de i forvejen eksisterende forhold. Boringen, DGU nr. 151.772, er en markvandingsboring, hvor der ikke er krav om drikkevands-

kvalitet. Det vurderes, at den hidtidige dispensation kan opretholdes, da den faktiske afstand fra den eksisterende kostald til boringen ikke ændres.

Det er Haderslev Kommunes vurdering, at dispensationen fra dengang hvor kostalden blev opført kan opretholdes uden væsentlig risiko for grundvandsbeskyttelsen.

Høring i forhold til afstand til boring, er foretaget i forbindelse med den generelle partshøring.

Der indkom ingen bemærkninger om dispensationen i høringsperioden.

Med baggrund i ovenstående meddeler Haderslev Kommune at den hidtidige dispensation fra dengang hvor kostalden blev opført kan opretholdes. Der henvises til Husdyrbruglovens § 9, stk. 3 og kravet i § 8, stk. 1, nr. 1 vedrørende afstand til boring. Der stilles i den forbindelse vilkår om, at terræn skal skråne væk fra boringen og ned mod stalden.

Afgørelsen kan påklages jf. klagevejledning i afsnit C.

1) Baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse

Haderslev Kommune meddeler miljøgodkendelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Haderslev Kommune vurderer at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, sikrer at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener.

Godkendelsen er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsmaterialet, skema 218752 version 5 og miljøkonsekvensrapporten i kapitel E.

Historik – Grundlag og forudsætninger for miljøgodkendelsen

I henhold til §§ 30 og 33 i godkendelsesbekendtgørelsen, skal den ansøgte ammoniakdeposition og lugtemission vurderes ud fra en sammenligning med den lovlige drift på ansøgningstidspunktet (nudriften) og for 8 år siden (i 2012).

Nudrift og 8 års drift

Husdyrbrugets tilladte dyrehold fremgår af miljøgodkendelse fra 6. januar 2011. Miljøgodkendelsen giver tilladelse til en produktion på 226 køer, 9 kvier/stude 23-24 mdr., 28 kviekalve 0-3 mdr. og 113 tyrekalve (40-60 kg) pr år, hvilket dengang svarede til 315,51 DE. Det fremgår af miljøgodkendelsen at løsdriftsstalden er eksisterende og etableret i 2006 med fast drænet gulv, 2 % hældning og skrab i midten. Der var ikke tale om bygningsmæssige ændringer af løsdriftsstalden eller driftsbygninger i øvrigt. Kostalden er dermed indrettet med fast drænet gulv, men der er også et lille areal med spalter på tværgangen i enden af stalden, hvor skraberne kan "aflevere" møget. Separationsafsnittene er indrettet med dybstrøelse. Detaljen med tværgangen er ikke nævnt i godkendelsen fra 2011, men er taget med her i nudrift og 8 års drift.

Det vurderes at fordeling af produktionsareal og dyretype i ansøgningen, skema 218752, viser den korrekte nudrift og 8 års drift.

Ansøgt drift

Haderslev Kommune har i 2020 modtaget en ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Jægerlundvej 5, 6541 Bevtøft. Ansøger planlægger at øge antallet af køer og tage kvierne hjem. Fremover forventes dyreholdet således at blive cirka 325 køer, 350 kvier 0-24 mdr. og 160 tyre 40-60 kg pr år.

I forbindelse med at antallet af dyr øges, er der behov for at etablere nye bygninger og en mindre udvidelse i den eksisterende stald. Den eksisterende kostald forlænges, der opføres ny kviestald, ny plads til kalvehytter og udvidelse af plansiloen.

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Haderslev Kommune vurderer, at miljøgodkendelse til at udvide i den eksisterende kostald og forlænge den eksisterende kostald, etablering af ny kviestald, ny plads til kalvehytter og udvidelse af plansilo er erhvervsmæssigt nødvendigt for husdyrbrugets fortsatte drift. Dette kan begrundes i, at det optimerer anlæggets udnyttelse og ejendommens drift, hvilket har betydning for ejendommens indtjening og overlevelse i branchen, ligesom byggeriet indgår som led i ejendommens planer om at udvide dyreholdet og hjemtage kvierne fra opstaldning på anden ejendom.

Udvidelse af ensilagepladserne er en nødvendig konsekvens af udvidelsen af dyreholdet.

2) Kommunens begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav

Vilkårene til drift og egenkontrol i kapitel B tager udgangspunkt i det ansøgte projekt, Miljøkonsekvensrapporten og kommunens samlede vurdering.

Ansøgers beskrivelse af de tekniske og miljømæssige forhold og vurdering af projektet ses i Miljøkonsekvensrapporten (forkortet til MKR) i kapitel E.

Generelle vilkår

Denne miljøgodkendelse omfatter udelukkende anlægget på adressen Jægerlundvej 5, 6541 Bevtøft.

Ansøger ejer ikke andre husdyrbrug og der er derfor ikke tale om teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbindelse med andre ejendomme.

Kommunen stiller vilkår om, at det er den ansvarlige for driften af anlægget, som er ansvarlig for at overholde miljøgodkendelsens vilkår. På afgørelsestidspunktet er det ansøger og ejer Jesper Lange, som er ansvarlig for driften.

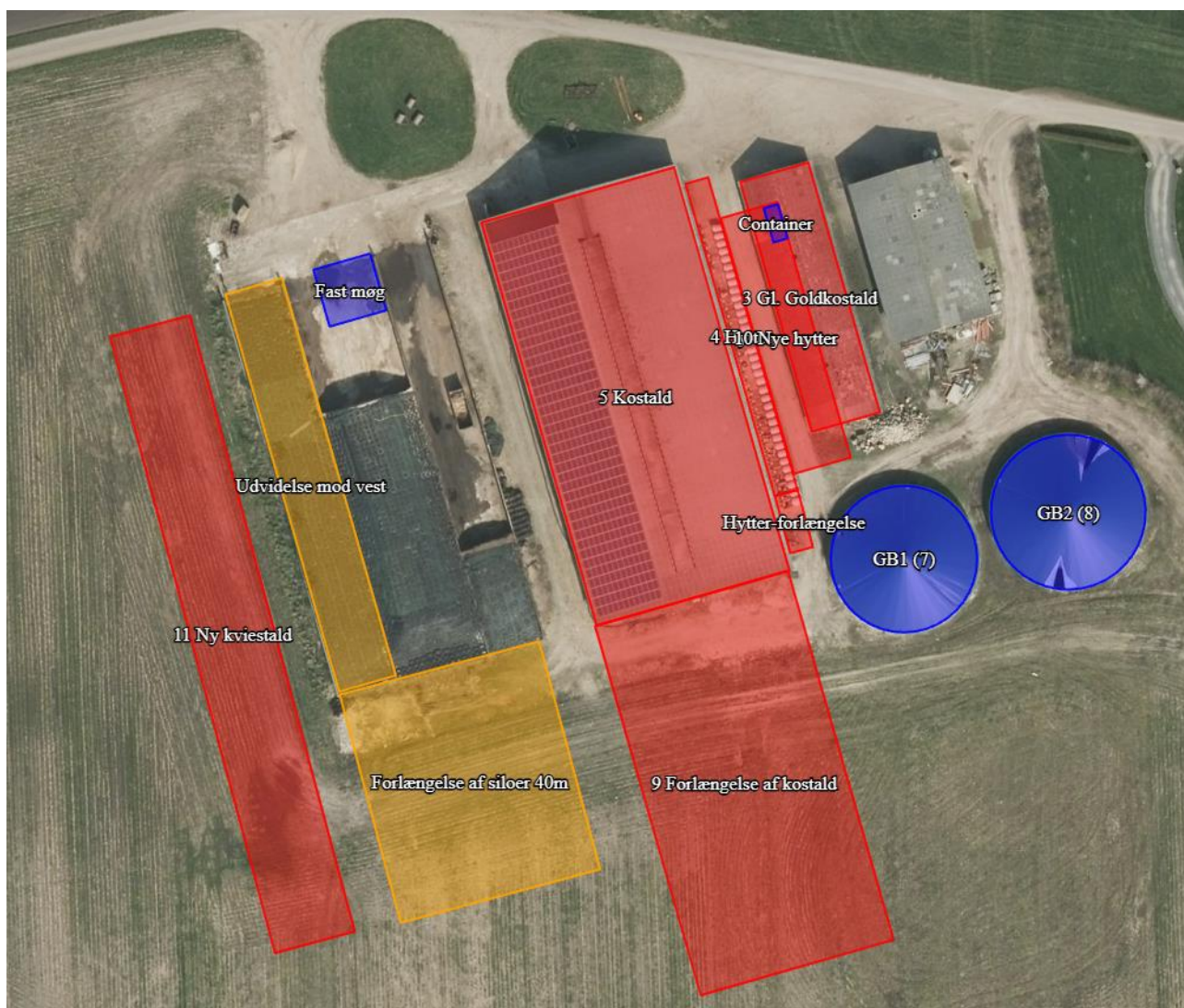
For at sikre, at tilladelsens vilkår er tilgængelige for de ansatte, stilles der vilkår om, at miljøgodkendelsen og beredskabsplanen skal foreligge på ejendommen.

Indretning og drift

Miljøpåvirkningen med ammoniak og lugt afhænger af produktionsarealets og gødningsopbevaringsarealets størrelse, af dyresammensætningen og de anvendte stalddsystemer samt af den anvendte teknologi. Kommunen stiller derfor vilkår til disse forhold for at sikre, at miljøpåvirkningerne fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

Husdyrhold, produktionsareal og stalddsystem

Situationsplan med angivelse af placering fremgår af nedenstående figur 2 og oversigtskortet i Bilag 1. Angivelse af produktionsarealer fremgår af Bilag 2.

Figur 2: Situationsplan fra husdyrgodkendelse.dk

Der søges om at udvide dyreholdet samt at etablere nye bygninger og en mindre udvidelse i den eksisterende kostald. De nye staldbygninger består af en forlængelse af den eksisterende kostald, en ny kviestald og en ny plads til kalvehytter samt en mindre udvidelse af den eksisterende kalveplads. Den nuværende goldkostald nedrives. Der søges om et samlet produktionsareal på 5.218 m². Produktionsarealerne indrettes til dyretyperne; "Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb", "Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)" og "Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse".

Miljøgodkendelsen fra 6. januar 2011 stiller vilkår om at den eksisterende løsdriftsstald skal være indrettet som "Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time". Vilkåret om skrabning hver 2. time fastholdes i denne miljøgodkendelse.

Der stilles vilkår om, at dyretype, staldsystemer og størrelse af det eksisterende og nye produktionsareal skal være som ansøgt.

Se ansøgers MKR, afsnit 3.1 og 3.2, med beskrivelse.

Anlæg til gødning

På ejendommen er der to eksisterende gyllebeholdere med teltoverdækning.

Vilkårene i afgørelsen fra 12. juli 2019 om teltoverdækning af de to eksisterende gyllebeholdere medtages i denne afgørelse. Teltoverdækningen blev etableret i 2017 og der blev stillet vilkår om drift, vedligehold og logbog over skader.

Der søges om etablering af container til opbevaring af dybstrøelse inden det sendes til biogas. Containeren skal placeres på den nye beton plads til kalvehytter. Hidtil er dybstrøelsen blevet opbevaret i plansilo.

Se ansøgers MKR, afsnit 3.1 og 3.2, med beskrivelse.

Anlæg til foder, plansiloer

Der søges om at forlænge den eksisterende plansilo ca. 40 m mod syd, med et areal på 1.400 m² (35x40 m). Den eksisterende plansilo har et areal på ca. 2.730 m² (35x78 m) inklusiv en tidligere udvidelse omkring 2012, hvor der blev udvidet mod vest med 10 m fra 2 køresiloer til 3 køresiloer.

Vand fra plansiloer og udvendigt foderbord udsprinkles for at reducere mængden af vand, der skal opbevares og udbringes.

Der stilles vilkår om, at placering og størrelsen af plansiloerne skal være som ansøgt. Der stilles vilkår i forhold til udsprinkling.

Se ansøgers MKR, afsnit 3.1 og 3.2, med beskrivelse.

Beliggenhed - Afstandskrav

Se ansøgers MKR, afsnit 3.4.1 med beskrivelse.

De fastsatte afstandskrav i henhold til §§ 6, 7 og 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug gælder for etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg, der medfører forøget forurening.

Det ansøgte projekt medfører forøget forurening, idet produktionsarealerne øges i eksisterende og nye bygninger. Ejendommens samlede ammoniakemission stiger fra 2.243 kg NH₃-N/år til 4.982 kg NH₃-N/år ligesom lugten øges fra 26.377 OU til 67.834 OU. Det er relevant at behandle afstandskravene i §§ 6, 7 og 8.

§ 6 afstandskrav

De fastsatte afstandskrav i § 6 er mindst 50 m til byzone, lokalplan for boliger eller rekreative områder og til nabobeboelse.

De generelle afstandskrav i § 6 er overholdt.

§ 7 afstandskrav

De fastsatte afstandskrav i § 7 er mindst 10 m til bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der benævnes som Kategori 1 natur og Kategori 2 natur.

Nærmeste Kategori 1 natur og Kategori 2 natur ligger i en afstand på henholdsvis 10 km og 4,4 km fra det ansøgte på ejendommen Jægerlundvej 5. De generelle afstandskrav i § 7 er dermed overholdt.

§ 8 afstandskrav

De fastsatte afstandskrav fremgår nedenfor.

Afstandskrav til	Afstandskrav	Afstand	Nærmeste anlæg
Ikke almene vandforsyningsanlæg Boring DGU nr. 151.772	25 m	8-10 m	Stald 5 Kostald
Almene vandforsyningsanlæg Vandværk ved Strandelhjørn	50 m	Ca. 2,2 km	Ejendommen
Vandløb (herunder dræn) søer	15 m	Mere end 15 m Mere end 15 m	Ejendommen Ejendommen
Offentlig vej og privat fællesvej Jægerlundvej	15 m	20 m	Ny plads til kalvehytter
Naboskel Jægerlundvej 7	30 m	75 m	Ny kviestald
Beboelse samme ejendom	15 m	90 m	Ny plads til kalvehytter
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	>25 m	Der findes ingen levnedsvirksomhed indenfor 25 m.

De generelle afstandskrav i § 8 er overholdt, bortset fra afstanden fra den eksisterende kostald til boring DGU nr. 151.772. Der søges om dispensation.

Boringen med DGU nr. 151.772 ligger med en afstand på 8 – 10 meter for enden af kostalden. Det er en markvandingsboring, der har ligget der siden 1976. Da stalden blev bygget blev der givet dispensation med betingelse om at terræn skal skræne væk fra boringen og ned mod stalden. Den faktiske afstand fra kostalden til boringen er uændret. I kostalden udvides produktionsarealet, idet afsnittet med malkestald og opsamlingsbåse ændres til sengebåse.

Haderslev Kommune meddeler dispensation fra den eksisterende kostald til boring med DGU nr. 151.772. Dispensationen er indeholdt i denne miljøgodkendelse. Se under Dispensation ovenstående i afsnit A.

Det vurderes desuden, at det ansøgte ikke ligger indenfor fredninger, strand-, klit-, sø-, å-, kirke- og fortidsmindebeskyttelseslinje eller indenfor beskyttede sten- og jorddiger.

Den ansøgte nye plads til kalvehytter ligger delvis indenfor skovbyggelinje.

Landskabelige værdier

Se ansøgers MKR, afsnit 3.1, 3.2 og 4.1 med beskrivelse.

Den eksisterende kostald skal forlænges med 65 m mod syd, det er en tilbygning på 2.210 m². Vest for den eksisterende kostald og plansilo skal der bygges ny kviestald på 1.512 m² med udvendigt overdækket foderbord mod øst ud mod eksisterende plansilo. Der etableres ny plads på 450 m² til kalvehytter øst for den eksisterende kostald og en mindre udvidelse af den eksisterende kalveplads. Den eksisterende plansilo forlænges med 40 m mod syd og er tidligere udvidet 10 m mod vest. Se situationsplan i Bilag 1.

Tilbygningen til den eksisterende kostald bliver med en længde på ca. 65 og bredde på ca. 34 m (svarende til den eksisterende kostald). Kiphøjde og hældning på tag skal være det samme som på den eksisterende kostald. Tilbygningen opføres i materialer med farver, der svarer til byggematerialerne ved den eksisterende kostald. Det er grønne gardiner i siderne, grå og grønne stålplader i gavlene og gråt eternittag. På grund af terrænhældning etableres tilbygningen på en sandpude, der mod syd vil være ca. 1 m høj.

Kviestalden er på 1512 m² (ca. 14x108 m) og den nordlige gavl vil være på linje med den eksisterende kostald. Kviestalden opføres i materialer med farver, der svarer til byggematerialerne ved den eksisterende kostald. Det er grønne gardiner i siderne, grå og grønne stålplader i gavlene og gråt eternittag. Kviestalden opføres i tilknytning til de eksisterende bygninger og anlæg på ejendommen. I høringsperioden har der været dialog mellem ansøger og beboerne på Jægerlundvej 7. Det er heraf besluttet at etablere et 7-rækket læhegn vest for ungdyrstalden, for at afskærme for indblik til ungdyrstalden. Læhegnet skal indeholde gran og fyr, så det også afskærmer om vinteren.

Den nye plads til kalvehytter er på 450 m² (ca. 10x45 m) og etableres som et støbt betonareal med afløb. Kalvehytterne på pladsen er i grå eller brune nuancer.

Den nye plansilo mod syd er på 1.400 m² (35x40 m) og er en forlængelse af den eksisterende plansilo, der ligger vest for den eksisterende kostald.

Området

Ejendommen ligger syd for Bevtøft og nord for Galsted. Anlægget ligger vest for israndlinjen fra sidste istid og på nordsiden af Toftlund bakkeø.

Landskabet består af mindre skovområder, overdrevsarealer (Flymose og Smedemose), dyrkede marker, samt spredt beliggende gårde.

Kommuneplanen

Ejendommen ligger i landzone og udenfor lokalplanlagte eller kommuneplanlagte områder.

Ejendommen ligger i områdeudpegningen i Kommuneplanen 2017 i Særligt værdifulde landbrugsområder. Ved udpegning af særligt værdifulde landbrugsområder, større sammenhængende landbrugsområder, sikres landbrugets udviklingsmuligheder, hvor landbrugsproduktionen prioriteres højt.

Ejendommen ligger i områdeudpegningen, "Stordriftsflade", i Forslag til Kommuneplan 2021-2033. På stordriftsfladen bør nødvendigt landbrugsbyggeri og tekniske anlæg indpasses i landskabets skala. Dette kan ske ved at der stilles vilkår om større beplantning i grupper, som formidler skalaen mellem byggeriet og det omkringliggende landskab. Landskabet har en stor skala og kan ofte rumme store tekniske anlæg. Det vurderes at det ansøgte projekt kan indpasses i landskabets skala.

Anlægget er beliggende i Område med Drikkevandsinteresser.

Ejendommen ligger ikke inden for lavbundsarealer, naturbeskyttelsesinteresser, økologiske forbindelser, kulturhistoriske bevaringsværdier, værdifulde kulturmiljøer, bevaringsværdige landskaber, større uforstyrrede landskaber, geologiske bevaringsværdier eller større sammenhængende landskaber.

Synlighed

Haderslev kommune har vurderet synligheden af det nye staldbyggeri. Se illustration af synlighed i Bilag 3.

Arealet, hvor de nye staldbygninger skal opføres, skråner mod sydvest og bygningerne følger terrænet, hvilket betyder at bygningerne overvejende kan ses fra Jægerlundvej, men ellers vil de ikke ændre området. Der etableres et 7-rækket læhegn vest for ungdyrstalden, hvilket vil afskærme for indblik fra vest til ungdyrstalden. Læhegnet vil indeholde gran og fyr, så det også afskærmer om vinteren.

Skovbyggelinje

Den nye plads til kalvehytter ligger delvis indenfor skovbyggelinje. Pladsen til kalvehytter vurderes som en erhvervsmæssigt nødvendig driftsbygning, se kapitel 1. Driftsbygninger, der er nødvendige for jordbrugserhvervet og som opføres i tilknytning til den øvrige bygningsmasse, er undtaget fra forbuddet af byggeri inden for skovbyggelinjen. Etableringen af den nye plads til kalvehytter kræver derfor ikke dispensation fra skovbyggelinjen.

Samlet vurdering

De nye bygninger ligger alle i tæt tilknytning til den eksisterende bygningsmasse. Med den ansøgte placering, byggematerialer og den planlagte afskærmende beplantning vest for den nye kviestald vil ejendommen med de nye stalde og plansilo ikke væsentligt ændre den visuelle oplevelse af landskabet, set fra beboelser og vil ikke være i strid med Kommuneplanens retningslinjer eller de hensyn der skal varetages efter Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om skovbyggelinjen.

For at fastholde det ansøgte stilles der vilkår til placering, dimensioner, byggematerialer og afskærmende beplantning.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Se ansøgers MKR, afsnit 3.1 med beskrivelse.

Flydende husdyrgødning opbevares i ejendommen to eksisterende gyllebeholdere, gyllekanaler og lejet gyllebeholder. Der er en samlet kapacitet på 8.900 m³. Med det forventede dyrehold er den samlede årlige produktion af flydende husdyrgødning inklusiv vand fra kalvepladser og vaskeplads oplyst til at være 11.613 m³. Med den nye gyllebeholder vil der således være en opbevaringskapacitet på 9,2 måneder på ejendommen.

Ejendommens gylle bliver løbende sendt til biogas: Gyllen suges direkte fra gyllekanalerne til lastbil, og der tages afgasset gylle retur.

Ifølge § 10 i husdyrgødningsbekendtgørelsen vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst 9 måneders produktion normalt være tilstrækkelig til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler.

Gødningsproduktionen er relateret til antal dyr og ikke til m² produktionsareal. Denne § 16 a miljøgodkendelse stiller ikke krav om dyrenes maksimale antal, og ejendommens opbevaringskapacitet beregnet i måneder kan derfor variere år for år.

Ifølge DMI kan der i fremtiden forventes mere nedbør, efterhånden som klimaet bliver varmere, og nedbøren falder særligt om vinteren. Der kan forventes mere regn, flere stormfloder og flere kraftige skybrud; Og det kan ikke undgås, at markerne bliver vådere og oversvømmede, så der ikke altid kan køres på markerne og udbringes gylle som hidtil forventet. Det skal der tages højde for, så overfyldte gylletanke undgås. Der skal derfor tilstræbes en opbevaringskapacitet til mere end 9 måneder.

Dybstrøelse skal ved udmugning fremover opbevares i container, hvorfra det løbende sendes til biogas.

Haderslev kommune vurderer sammenfattende, at der er tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af husdyrgødningen på ejendommen. Det forudsættes, at de til enhver tid gældende krav om opbevaringskapacitet overholdes, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen.

For at sikre mod spild af gødning, stilles der vilkår om opsyn under gødningshåndtering og opsamling af eventuelt spild.

Opbevaring og håndtering af foder

Ensilage opbevares i plansilo, øvrig indkøbt foder opbevares i foderlade/halm- og maskinhus. Foder blandes i kostalden. Vilkår om plansiloer er stillet under indretning og drift. Der stilles ikke yderligere vilkår om håndtering af foder.

Øvrige emissioner

Lugt

Se ansøgers MKR, afsnit 3.6 med beskrivelse.

I ansøgningssystemet er beregnet en teoretisk geneafstand for de 3 genekriterier (beboelsestyper): byzone, enkelt beboelse, og samlet bebyggelse i landzone.

Naboejendomme med landbrugspligt eller ejendomme ejet af ansøger er ikke omfattet af genekriterierne for lugt.

Geneafstanden (korrigeret geneafstand) er den minimumsafstand, der skal være fra et anlæg til de 3 beboelsestyper, for at genekriteriet ikke overskrides. Haderslev kommune vurderer, at de afsatte punkter for de tre beboelsestyper er korrekte.

Nærmeste nabo uden landbrugsdrift er ejendommen Jægerlundvej 3. Nærmeste samlet bebyggelse er Galstedvej 38, hvor der er kumulation med landbruget på Galstedvej 34. Nærmeste byzone og fremtidig byzone er Bevtøft.

Afskæringskriteriet for lugt til beboelsestyperne enkelt beboelse, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Konsekvensafstanden er beregnet til 536 m ud fra det samlede dyrehold og bruges til at afgrænse hvilke naboer, der får tilsendt udkastet i den generelle høring.

For alle husdyrbrug gælder, at lugtemissionen kan begrænses ved at opretholde en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange skal tilrettelægges således, at dannelse af lugtende stoffer minimeres. På baggrund heraf stiller Haderslev Kommune vilkår vedrørende rengøring af staldanlæg og ventilation med henblik på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt.

Støj

Se ansøgers MKR, afsnit 3.7.1 med beskrivelse. På bilag 4 ses placering af støjkluder.

På baggrund af ejendommens lokalisering vurderes det, at støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser. De væsentligste støjkluder vurderes at være interne transportere. Nærmeste naboer ligger i god afstand fra anlægget. Kommunen vurderer, at støjen ikke vil overstige miljøstyrelsens vejledende maksimums grænser på 55 dB dag / 45 dB aften / 40 dB nat ved nabobeboelser.

De vejledende støjgrænser stilles som vilkår. Der anføres vilkår for tre forskellige boligtyper, ud fra miljøstyrelsens vejledende grænser. Det bemærkes, at brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne, hvorimod kørsel på matriklen ved ejendommens bygninger skal overholde grænserne.

I vilkåret indgår, at overholdelse af støjgrænserne skal kunne dokumenteres.

Det fremgår af ansøgningen, at der er en række aktiviteter, der kan medføre støj. Det vurderes, at de nævnte aktiviteter eller andre forhold på ejendommen, ikke vil give anledning til væsentlige rystelser ved naboer. Haderslev Kommune vurderer derfor, at rystelser ikke vil give anledning til væsentlige gener, og der stilles ikke vilkår til rystelser.

Lys

Se ansøgers MKR, afsnit 3.7.3 med beskrivelse. På bilag 4 ses placering af lyskluder.

Det vurderes, at lysforhold på ejendommen ikke vil få en væsentlig indvirkning på landskabet eller være til væsentlig gene for omkringboende i de mørke timer.

Der stilles vilkår om, at lys ikke må være til væsentlig gene. Det er Haderslev kommune, der vurderer, om en gene er væsentlig.

Transporter

Se ansøgers MKR, afsnit 3.7.5 med beskrivelse. På bilag 4 ses placering af tilkørselsforhold og interne transportveje.

Der er adgang til ejendommen fra Jægerlundvej via 3 indkørsler. Der er særskilt adgangsvej til ejendommens bolig.

I forbindelse med udvidelsen vil der være et øget transportbehov. Det er anslået at antallet af årlige transporter stiger fra 981 til 1330. Størstedelen af de øgede transporter er i forbindelse med afhentning af dybstrøelse og gylle til biogas, udbringning af gylle og foder.

De interne transportveje ligger ikke direkte op ad naboejendomme. Interne transporter vurderes således ikke at give anledning til gener for omkringboende, og der stilles ingen særlige vilkår i forhold til transport.

Eventuelle støjgener fra transport på ejendommens matrikel er omfattet af støjvilkårene, og det vurderes, at støjvilkårene ved naboer vil blive overholdt, og at transporter i øvrigt ikke vil give anledning til væsentlige gener, som ikke kan accepteres, når man bor på landet.

Transport på offentlig vej kan ikke reguleres i miljøgodkendelsen.

Støv

Se ansøgers MKR, afsnit 3.7.2 med beskrivelse. På bilag 4 ses placering af støvkilder.

Der henvises til god landmandspraksis. Det vil sige, at al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, specielt når det foregår på grusveje og planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Der er en afstand på ca. 100 m fra ejendommens vestlige indkørsel til nærmeste nabo. Transport på interne kørevej fra Jægerlundvej og hen til ejendommens bygninger går ikke forbi nabobeboelser. Støv fra transporter på de interne køreveje vurderes ikke at forårsage støvgener for omkringboende. Øvrige kilder til støv er håndtering af foder, hvilket vurderes at foregå hensigtsmæssigt uden at give anledning til støvgener for eksterne omgivelser.

Der stilles ikke vilkår om støv, da der er god afstand til nærmeste nabo og da støvende aktiviteter på ejendommens ikke vurderes at give anledning til støvgener for de omkringboende.

Skadedyr

Se ansøgers MKR, afsnit 3.7.4 med beskrivelse.

Det skal søges at minimere gener fra fluer og skadedyr, hvilket fastholdes gennem vilkår om ryddelighed, om foderopbevaring og om at overholde retningslinjer for fluebekæmpelse. Husdyrbrug skal følge retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi om at forebygge og bekæmpe forekomsten af skadedyr på husdyrbrugets anlæg, så disse skadedyr ikke kommer til at genere husdyrbrugets naboer. Link: retningslinier-for-fluebekæmpelse.pdf (mst.dk).

Konstateres der rotter på ejendommen, skal det straks meddeles til kommunen, så bekæmpelse kan iværksættes. Link: Vejledning om forebyggelse og bekæmpelse af rotter 2019 (mst.dk).

Reststoffer og affald

Affald

Se ansøgers MKR, afsnit 3.8.2 med beskrivelse.

Opbevaring og bortskaffelse af affald skal ske i overensstemmelse med Haderslev Kommunes REGULATIV FOR ERHVERVSAFFALD.

Der stilles ikke vilkår til at sikre dette, da husdyrbruget som virksomhed i Haderslev Kommune er forpligtet til at overholde de gældende retningslinjer i affaldsregulativet.

Regulativet for erhvervsaffald kan findes på kommunens hjemmeside <https://docplayer.dk/4257093-Haderslev-kommune-regulativ-for-erhvervsaffald.html>

Der gøres desuden opmærksom på, at reglerne om opbevaring af "olie, kemikalier og affald herfra" er beskrevet i Haderslev Kommunes Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier, se mere på <https://www.haderslev.dk/media/1327/forskrift-for-opbevaring-af-farligt-affald-og-kemikalier-enderlig-juni-2015.pdf>

I forskriften står også, at spild af olie, kemikalier og flydende farligt affald skal opsamles straks. Der skal til enhver tid forefindes opslugningsmateriale på virksomheden. Alt opsamlet spild indeholdende olie og kemikalier (herunder grus, savsmuld eller lignende anvendt til opslugning) skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.

Læs desuden om "Affaldssortering i Landbruget" i folderen <https://www.haderslev.dk/media/1324/folder-affaldssortering-landbruget.pdf>

Vi henviser i denne forbindelse også til, at det kun er tilladt at benytte affaldstransportører, til håndtering af genanvendelige affaldsfraktioner, der er registreret i Energistyrelsens affaldsregister. Se nærmere på Energistyrelsens hjemmeside <https://affaldsregister.ens.dk/Default.aspx>

Døde dyr

Se ansøgers MKR, afsnit 3.8.1 med beskrivelse. På bilag 4 ses placering af plads til døde dyr.

Der stilles vilkår til opbevaring af døde dyr, da hensynet til lugtgener og uhygiejniske forhold vurderes at være en skærpelse af de gældende regler om døde dyr, som fremgår i bekendtgørelse nr. 558 fra 2011 om opbevaring af døde dyr.

Spildevand og restvand

Se ansøgers MKR, afsnit 3.8.6 med beskrivelse. På bilag 5 ses afløbsskitse.

Tagvand ledes via dræn til grøft. Restvand fra plansilo udsprinkles. Overfladevand fra pladser til kalvehytter ledes til gyllebeholder. Vaskeplads er inkluderet i plads til kalvehytter.

For at reducere risikoen for udledning af forurenende stoffer såsom foderrester, olie og gødning, stilles der vilkår om, at foder ikke må kunne udledes til jord og grundvand, om at eventuel vask af maskiner skal foregå med opsamling af vaskevandet eller på vegetation.

Vask af sprøjtemiddeludstyr skal følge reglerne i Vaskepladsbekendtgørelsen nr. 1401 fra 2018.

Åbne nedløbsbrønde skal sikres, så der ikke kan udledes forurenende stoffer til vandløb.

Olie og diesel, kemikalier og andre stoffer

Se ansøgers MKR, afsnit 3.8.3 med beskrivelse.

Opstilling og afmelding af olietanke reguleres i henhold til olietanksbekendtgørelsen (nr. 1257/2019).

Haderslev Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår til opbevaring af fyringsolie/diesel for at undgå forurening af jord og grundvand ved uheld. Der stilles vilkår om, at beholderne skal sikres mod påkørsel. Med disse forholdsregler mindskes risikoen for en punktfurening som følge af uheld under håndtering af olie.

Opbevaring og håndtering af miljøfarlige stoffer vurderes ikke at være til risiko for miljøet, under forudsætning af overholdelse af vilkåret om vask af maskiner og vilkåret om opbevaring og opsamling af spild af kemikalier.

Natur

Se ansøgers MKR, afsnit 3.5, 4.1 og 4.3 med beskrivelse og vurdering.

Haderslev Kommune henviser til naturvurderingerne i Miljøkonsekvensrapporten om kategori 1, 2 og 3 natur samt øvrig § 3 natur, som vurderes at være fyldestgørende. Det vurderes, at kategori 1, 2 og 3 naturområderne ikke vil blive påvirket af projektet ligesom at tilstanden i øvrig § 3 natur ikke vil ændre sig som følge af projektet. Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Habitatbekendtgørelsen og bilag IV arter

Ifølge habitatbekendtgørelsen er kommunen forpligtet til at lave en række vurderinger i forhold til Natura 2000-områderne og bilag IV-arterne, før den kan udstede en miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven. Kommunen skal foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Nærmeste Natura 2000-område er Mandbjerg Skov ca. 10 km sydvest for produktionsanlægget (Natura 2000-område nr. 106 der består af et habitatområde) og Pamhule Skov og Stevning Dam ca. 10 km nordøst for produktionsanlægget (Natura 2000-område nr. 92 der består af et habitatområde og et fuglebeskyttelsesområde). For habitatområder og fuglebeskyttelsesområder er beskyttelsen baseret på en række arter og naturtyper. Listen over disse arter og naturtyper kaldes områdets udpegningsgrundlag. Natura 2000-området Mandbjerg Skov er specielt udpeget på grundlag af en væsentlig tilstedeværelse af vandløb, kildevæld, ege-blandskov, tidvis våd eng, bøg på muld og elle- og askeskov. Natura 2000-området Pamhule Skov og Stevning Dam er specielt udpeget på grundlag af en væsentlig tilstedeværelse af elle- og askeskov, surt overdrev, kildevæld og rigkær.

Flere dyrearter omfattet af bilag IV kan have yngle- og rasteområde på eller omkring den ansøgte ejendom. Ifølge naturdata på Miljøportalen er der indenfor en radius af 2 km fra ejendommen fundet spidssnudet frø og odder. For at beskytte bilag IV-arter må disses yngle- og rasteområder ikke beskadiges eller ødelægges. Derfor skal land- og skovbrug tilrettelægges deres aktiviteter, således levevilkårene for arterne ikke forringes. Det er lodsejerens eget ansvar ikke at beskadige eller ødelægge bilag IV-arternes yngle- eller rasteområder, også selvom myndighederne ikke har oplyst om konkrete forekomster af bilag IV-arter i området.

Spidssnudet frø er registreret ved en kategori 3 mose og §3 sø ca. 1 km nordøst for ejendommen og ved en kategori 3 mose og §3 sø ca. 1 km nordvest for ejendommen. Beregning af ammoniakdepositionen til områderne med mose og sø nordøst og nordvest for ejendommen viser henholdsvis 0,3 og 0,2 kg N/ha/år i merdeposition. Odder er registreret ved ca. 2 km nordøst for ejendommen ved Gels Å ved Neder Jerstal.

- Spidssnudet frø - er knyttet til våde habitater som eksempelvis moser, enge, søer og vandhuller.
- Odder - forekommer ved vandløb og søer og lever i tilknytning til vådområder.

Det ansøgte projekt indebærer ikke en væsentlig øget påvirkning af de nærliggende naturområder med ammoniak ligesom at det er vurderet, at tilstanden i øvrig § 3 natur ikke vil ændre sig som følge af projektet. Haderslev Kommune vurderer deraf, at projektet ikke vil forårsage tilstandsændring, og yngle- og rasteområder for bilag IV-arter vil ikke blive beskadiget eller ødelagt.

Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller det ansøgte projekt i øvrigt ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV. Påvirkningen fra anlæggets ammoniakdeposition er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1 samt § 10, stk. 1, og kræver ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsens regler herom.

Bedste tilgængelige teknologi (BAT)

Ammoniakemissionen er på 4.982 kg NH₃-N (stald plus lager). Ejendommen er ikke et IE-brug, så der er krav om overholdelse af BAT-niveauet for ammoniakemission og ellers ikke andre BAT-krav.

BAT Ammoniakemission

Se ansøgers MKR, afsnit 3.9 med beskrivelse.

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forhold til ammoniakemission fra anlægget er omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniakemission, der må komme fra husdyrbruget.

Den faktiske ammoniakemission er på 4.982 kg NH₃-N/år, og idet det samlede BAT-krav på baggrund af maksimale grænseværdier er beregnet til 4.984 kg NH₃-N/år (stalde + lager), overholder husdyrbrugets valg af bedste tilgængelig teknologi (BAT) det beregnede krav med et lille overskud på 2 kg NH₃-N/år.

De anvendte virkemidler er staldtyperne og gyllebeholdere med fast overdækning. Der stilles derfor ikke vilkår vedrørende BAT udover fastholdelse af de ansøgte staldtyper og gødningsopbevaringsanlæg.

Ressourcer, el- og vandforbrug

Se ansøgers MKR, afsnit 3.8.4 og 3.8.5 med beskrivelse.

Lovens formål er blandt andet særlig at begrænse anvendelse og spild af råstoffer og andre ressourcer. Haderslev Kommune stiller derfor vilkår om at registrere el- og vandforbruget og om at vedligeholde vandinstallationerne. Desuden skal elinstallationerne og malkeanlæg efterses mindst hvert 5. år. Der skal anvendes LED-belysning i de nye stalde og belysningen skal skiftes til lavenergi, når næste udskiftning er påkrævet.

Ansøger har beregnet el- og vandforbrug ud fra Håndbrug til driftsplanlægning 2015, SEGES. For den ansøgte drift er der et forventet forbrug af el på 246.675 kWh (uden markvanding) og et forventet forbrug af vand på 13.571 m³. Haderslev Kommune vurderer at det opgivne forbrug til energi (el) og vand kan indgå i fremtidig tilsynsdialog.

Uheld

Kommunen vurderer, at den nødvendige reaktion ved uheld skal være lettilgængelig og genopfriskes jævnligt. Der stilles derfor vilkår om beredskabsplan på ejendommen.

Ansøgningen redegør ikke om en beredskabsplan. Der er beskrivelse af generelle forhold om håndtering af gylle mv. Der stilles vilkår omkring tilgængelighed og revision af husdyrbrugets beredskabsplan, idet det vurderes at regelmæssig revision og planens synlighed er medvirkende til at skabe bevidsthed om og derved forebyggelse af uheld. Det er ejerens pligt, at medarbejderne har kendskab til indholdet af beredskabsplanen.

Egenkontrol

Det er væsentligt, at der på husdyrbruget foretages egenkontrol, der indeholder dokumentation for den løbende overholdelse af vilkårene.

I godkendelsen fastsættes derfor egenkontrollvilkår om at der skal være dokumentation for, at el- og vandforbrug registreres samt at der kan fremvises kontrolrapport for elinstallationer og malkeanlæg. Egenkontrollvilkår om logbog for reparationer på gyllebeholdernes teltdug fremgår under indretning og drift.

Vilkårene i denne tilladelse vil løbende blive gennemgået af tilsynsmyndigheden (kommunen) sammen med driftsherren ved miljøtilsyn.

Alternativer

Se ansøgers MKR, afsnit 4.14 med beskrivelse.

Haderslev Kommune finder ansøgers redegørelse for alternative løsninger vægtig. Den valgte placering af stalde mv. får husdyrbruget til at fremstå som en samlet enhed. Kravene til lugt og ammoniakemission bliver overholdt med den valgte placering.

Ingen godkendelse efter § 16a, altså 0-alternativet, vil betyde at husdyrbruget fastholdes med det eksisterende produktionsareal og uden mulighed for at udvide besætningen og at tage kvierne hjem.

Miljøkonsekvensvurdering

Ansøgers konsulent har som en del af ansøgningsmaterialet indsendt en Miljøkonsekvensrapport, som krævet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 punkt A, B, D, E og F (bekendtgørelse nr. 2256/2020). Ansøgers miljøkonsekvensrapport kan ses i kapitel E.

Haderslev Kommune har inddraget ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten i sagsbehandlingen, og har undersøgt de fremlagte oplysninger. Kommunen har inddraget relevante oplysninger, der er fremkommet via høringerne i forbindelse med forannoncering af ansøgningen og i forbindelse med udkastet. Haderslev Kommune har på denne baggrund undersøgt projektets indvirkning på miljøet. Den begrundede konklusion med de relevante vilkår er indarbejdet i denne godkendelse.

Haderslev Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening, og drives på en måde, som ikke medfører væsentlige påvirkninger af omgivelserne. Det sker ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik BAT, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, og efterlever vilkårene i denne godkendelse.

3) Samlet vurdering for afgørelsen

Haderslev Kommuner vurderer, at der med de stillede vilkår, kan meddeles miljøgodkendelse til husdyrbruget.

På baggrund af de stillede vilkår i kapitel B og vurderingerne i miljøkonsekvensrapporten i kapitel E, samt ovenstående begrundelse for og særkender på husdyrbruget er det Haderslev Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart overfor næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv.

4) Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i Husdyrbrugloven, Lov Bek. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 2256 af 29. december 2020, samt miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold.

Miljøgodkendelsen er kun en del af det retsgrundlag som husdyrproduktionen er underlagt. Gældende lovgivning og generelle regler for driften af en landbrugsejendom og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen forudsættes kendt og skal følges.

5) Andre tilladelser og dispensationer

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at den meddelte godkendelse udelukkende omfatter forholdet til miljølovgivningen.

Der skal derfor søges om en separat byggetilladelse, byggetilladelse til de eksisterende kalvehytter, ændring af bygningsanvendelse, overkørselstilladelse til ny indkørsel, nedrivningstilladelse for den gamle goldkostald, tilladelse til afledning af tagvand fra ny staldbygning hos Haderslev Kommune.

Orientering om generelle regler

Skjulte fortidsminder i forbindelse med nyt byggeri

Der findes muligvis skjulte fortidsminder på byggearealet, som kun en arkæologisk forundersøgelse kan påvise. Skjulte fortidsminder er beskyttet af museumsloven og skal undersøges forud for jordarbejde.

Haderslev Kommune orienterer hermed ansøger om bestemmelserne i forbindelse med nye bygninger i §§ 25-27 i Museumsloven, link: Museumsloven (retsinformation.dk)

For at minimere risikoen for at en eventuel forundersøgelse kan forsinke byggeriet, anbefales det ejer hurtigst muligt at orientere det ansvarshavende museum, Museum Sønderjylland, Arkæologi Haderslev om det planlagte byggeri.

Lovkrav om effektiv rengøring

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at der er krav om effektiv rengøring af de arealer, hvor produktionsdyrene kun opholder sig kortvarigt. De omtalte arealer omfatter blandt andet malkeum, staldgange og drivgange.

Rengøringen af disse arealer skal foretages

- senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene har adgang til arealet dagligt
- senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene IKKE dagligt har adgang til arealet

Lovgivningen om ovenstående findes i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 38 (2256 af 29. december 2020).

6) Udnyttelsesfrist

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra godkendelsen er meddelt.

Godkendelsen anses som fuldt udnyttet, når byggeriet er færdigmeldt, eller når den ansøgte udvidelse eller ændring faktisk er gennemført. Miljøgodkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet indenfor en frist på 6 år. Hvis miljøgodkendelsen herefter ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet.

7) Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse skal ikke revurderes.

Miljøgodkendelser for IE-brug skal normalt revurderes efter 8 år. Som udgangspunkt skal kvægbrug ikke revurderes, da de ikke er IE-brug, bortset fra de tilfælde hvor der er kategori 1 natur og kategori 2 natur i nærheden, der påvirkes. Idet kravene til totaldepositionskravene for kategori 1- og 2-natur i denne godkendelse er overholdt, skal miljøgodkendelsen ikke revurderes.

8) Retsbeskyttelse jf. Husdyrbrugloven § 39-40

Med denne miljøgodkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning og drift. Retsbeskyttelsen gælder indtil den 2029.

B. Vilkår for husdyrbruget

Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøgodkendelsen udnyttes.

Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Denne miljøgodkendelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, som generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for godkendelsen.

Generelle vilkår

1. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet husdyrgodkendelse.dk skema nr. 218752 version 5 og med de ændringer og vilkår, der fremgår af miljøgodkendelsen.
2. Miljøgodkendelse og beredskabsplan skal altid være at finde på ejendommen, enten udskrevet eller digitalt. Indholdet skal være driftsleder bekendt. Relevante vilkår i miljøgodkendelse samt beredskabsplanen skal være medarbejderne bekendt.

Indretning og drift

Husdyrhold, produktionsareal og staldsystem samt opbevaringsanlæg til gødning

3. Husdyrbruget kan etablere en tilbygning "9 Forlængelse af kostald" på 2.210 m² med et samlet produktionsareal på 1.565 m².

Tilbygningen skal være i sydlig forlængelse af den eksisterende kostald med en længde på ca. 65 m. Bredden skal være ca. 34 m (svarende til den eksisterende kostald). Kiphøjde og hældning på tag skal være det samme som på den eksisterende kostald. Tilbygningen skal placeres som vist i bilag 1.

Tilbygningen skal på grund af terrænhældning etableres på en sandpude, der mod syd må blive ca. 1 m høj.

Tilbygningen skal opføres i materialer med farver, der svarer til byggematerialerne ved den eksisterende kostald. Det er grønne gardiner i siderne, grå og grønne stålplader i gavlene og gråt eternittag.

4. Husdyrbruget kan etablere en ny kviestald, "11 Ny kviestald", på 1.512 m² med et samlet produktionsareal på 1.304 m². Kviestalden kan etableres med udvendigt overdækket foderbord mod øst ud mod eksisterende plansilo.

Kviestalden skal opføres vest for den eksisterende plansilo. Kviestaldens mål skal være på ca. 14x108 m. Kviestaldens nordlige gavl skal være på linje med den eksisterende kostald. Tilbygningen skal placeres som vist i bilag 1.

Kviestalden skal opføres i materialer med farver, der svarer til byggematerialerne ved den eksisterende kostald. Det er grønne gardiner i siderne, grå og grønne stålplader i gavlene og gråt eternittag.

5. Husdyrbruget kan etablere en ny plads på 450 m² til kalvehytter, "10 Nye hytter", med et produktionsareal på 450 m². Den nye plads skal være et fast støbt betonareal og der skal være afløb til opsamlingsbeholder fra pladsen.

For at tilbageholde overfladevand og saft fra pladsen, skal pladsen etableres med kantsten, vulst, randzone med hældning ind mod pladsen eller med fald mod afløbet. Kalvehyttepladsens afløbsinstallationer skal dimensioneres og udføres af autoriseret kloakmester.

Den nye plads til kalvehytter skal etableres øst for den eksisterende plads til kalvehytter og den eksisterende kostald. Den nye plads til kalveplads skal være på ca. 10x45 m.

Kalvehytterne på den nye plads skal være i neutrale ikke reflekterende jordfarver, f.eks. grålige eller brune nuancer.

6. Husdyrbruget kan udvide den eksisterende plads til kalvehytter med 40 m² (fra 220 m² til 260 m²). Der skal være afløb til opsamlingsbeholder fra pladsen.
7. Husdyrbruget kan etablere et nyt staldafsnit i den eksisterende kostald på 230 m².

Det nye staldafsnit skal etableres midt i den eksisterende kostald på arealet med oprindelig opsamlingsplads og malkestald.

Idet, den eksisterende kostald ligger i en afstand af 8-10 m fra markvandingsboring DGU nr. 151.772 skal terræn skråne væk fra boringen og ned mod stalden.

8. Det eksisterende staldafsnit på 1.208 m² med gulvtypen "Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb" i den eksisterende kostald skal fortsat skrubes hver 2. time.
9. Den eksisterende goldkostald, "3 GL. Goldkostald", på 528 m² med et produktionsareal på 400 m² skal fjernes og nedrives.
10. Husdyrbrugets anlæg, stalde og produktionsarealer skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel 1, og placeret som vist i bilag 1 samt med produktionsarealerne som angivet i bilag 2.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)	Produktionsareal %
Ansøgt drift							
5 Kostald	2414	Naturlig ventilation	3 m	(#370776) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	230	67,9
				(#354366) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	105	
				(#287524) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	96	
				(#287515) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	1208	
4 Hytter	220	Naturlig ventilation	3 m	(#287516) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	220	100
9 Forlængelse af kostald	2210	Naturlig ventilation	3 m	(#354367) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	153	70,8
				(#353646) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	1228	
				(#287517) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	184	
11 Ny kviestald	1512	Naturlig ventilation	3 m	(#358885) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	709	86,2
				(#353645) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	595	
10 Nye hytter	450	Naturlig ventilation	3 m	(#354283) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	450	100
Hytter-forlængelse	40	Naturlig ventilation	3 m	(#466075) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	40	100
Sum						5218	

Tabel 1: Stalde, produktionsarealer og udnyttelse af bruttoarealet i procent.

11. Flexgruppen er defineret således:

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen
Alle kvæg; Dybstrøelse
Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse

Tabel 2: Tilladt flexgruppe

Anlæg til gødning

12. Husdyrbruget skal fastholde den grønne teltoverdækning på de to eksisterende gyllebeholdere på henholdsvis 482 m² og 539 m² med kapacitet på henholdsvis 2.100 m³ og 2.800 m³.
13. Gyllebeholdernes teltduge må kun være åbne i forbindelse med omrøring, tømning, udbringning af gylle eller tilførsel af gylle.

Skader på gyllebeholdernes teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.

Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden skal orienteres.

Der skal føres en logbog over teltdugen i forbindelse med skader. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

14. Husdyrbruget kan etablere en container på 15 m² til fast husdyrgødning.

Containeren til husdyrgødning skal være placeret på den nye plads til kalvehytter, hvor der er et fast støbt betonareal med afløb til opsamlingsbeholder.

15. Husdyrbrugets gødningsopbevaringsanlæg skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel 3 og placeret som vist på bilag 1.

Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
GB1 (7)	Flydende				482
GB2 (8)	Flydende				539
Container	Fast				15

Opbevaringslagre med miljøteknologi		
Lagernavn	Beskrivelse af miljøteknologi	NH ₃ -N effekt (%)
Ansøgt drift		
GB1 (7)	Telt	50,0
GB2 (8)	Telt	50,0

Tabel 3: Opbevaring af husdyrgødning.

Anlæg til foder, plansiloer

16. Husdyrbruget kan udvide den eksisterende plansilo ca. 40 m mod syd, med et areal på 1.400 m² (35x40 m). Samtidigt godkendes en tidligere udvidelse af den eksisterende plansilo, hvor der blev udvidet med ca. 10 m mod vest, fra 2 køresiloer til 3 køresiloer, således at den eksisterende plansilo har et areal på ca. 2.730 m² (35x78 m). Det totale plansiloareal vil dermed være på ca. 4.130 m² (35x118 m).

Plansiloerne skal være placeret som vist på bilag 1.

17. Ensilagesaft og overfladevand (restvand) fra arealet med plansiloer og udvendigt foderbord, der ønskes udsprinklet på landbrugsjord, skal ledes til en opsamlingsbeholder med et volumen, der sikrer, at ensilagesaften og overfladevandet kan udbringes efter reglerne om restvand i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen.

Beholderkapaciteten skal være dimensioneret ud fra plansiloernes givne areal og regnintensiteten. Hvis beholderen løber over, skal der være en overløbsikring med afløb til gyllesystemet.

Udsprinklingsanlægget skal som minimum overholde Landbrugets Byggeblad nr. 103.09-05 "Udsprinkling af ensilagesaft og restvand".

Landskab - Beplantning

18. Der skal etableres afskærmende beplantning umiddelbart vest for den nye kvistald, ca. 10 m bredt og 150 m langt, som vist på nedenstående figur og bilag 3.

Beplantningen skal etableres som et 7-rækket læhegn bestående fortrinsvis af hjemmehørende arter gran og fyr suppleret med tjørn og buske.

Beplantningen skal etableres i førstkommande plantesæson efter opførelsen af den nye kvistald.

Beplantningen skal vedligeholdes løbende, ligesom planter, der er gået ud skal erstattes af nye planter.

Figur 3: Beplantning (grøn signatur)

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

19. Påfyldning af gylle til vogn skal ske på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter periode med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Såfremt påfyldningen af gylle sker med selvlæssende fyldetårn eller tilsvarende metode til at undgå spild, er der ikke krav om påfyldeplads.
20. Hvis gyllen ikke suges direkte over i gyllevogn med påmonteret læssekran, skal påfyldning af gyllevognene foregå på støbt plads med afløb til beholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter en periode med daglig påfyldning er afsluttet.
21. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne. Inden tilførsel af gylle til gylleboldere fra staldene eller fra returnering fra biogasanlæg skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den aktuelle mængde gylle.

Øvrige emissioner (lugt, støj, lys, støv og skadedyr)

Lugt

22. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener så vidt muligt begrænses. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at overflader holdes rene og tørre. Stalde inklusiv ventilationssystemet skal rengøres minimum én gang årligt.

Støj

23. Bidraget fra ejendommen til det ækvivalente, korregerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land, i byzone og ved samlet bebyggelse ikke overskride følgende værdier, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

Tidspunkt	Støjgrænser Det åbne land dB(A)	Støjgrænser Byzone dB(A)	Støjgrænser Samlet bebyggelse dB(A)	Reference tidsrum (Midlingstid)
Hverdage kl. 07-18	55	45	45	8 timer
Lørdag kl. 07-14	55	45	45	7 timer
Lørdag kl. 14-18	45	40	40	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07-18	45	40	40	8 timer
Aften, alle dage kl. 18-22	45	40	40	1 time
Nat, alle dage kl. 22-07	40	35	35	½ time

Tabel 4: Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korregerede lydniveauer i dB(A).

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området.

Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de i vilkår 31 fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne /beregningerne være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Lys

24. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Fluer og skadedyr

25. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, m.v. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand, m.v. med henblik på at forhindre gode levesteder for rotter.
26. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse efter de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet.

Reststoffer, affald og naturressourcer

Døde dyr

27. Opbevaring af døde dyr må ikke give anledning til væsentlige lugtgener og må ikke medføre uhygiejniske forhold.

Spildevand

28. På befæstede arealer må der ikke ske oplag af foder m.v., der med evt. regnvand kan tilføres overflade- eller grundvand. Et eventuelt spild af sådanne stoffer på befæstede arealer uden afløb til gyllebeholder skal straks opsamles.
29. Vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødnings- og sprøjterester, skal foregå på støbt plads med tæt bund og med bortledning af spildevandet til gyllebeholder. Alternativt kan rengøringen foregå på arealer der, hvor der er vegetation.
30. Afløbsbrønde, tagnedløbsbrønde og lignende skal sikres, så der ikke ved eventuelle uheld kan afledes gødning til drænsystemet.

Olie, diesel, kemikalier og andre stoffer

31. Tankning af brændstof skal ske under opsyn.
32. Tanke skal være sikret mod påkørsel.
33. Kemikalier, rengøringsmidler, medicin, foderstoffer m.v., skal opbevares således, at de ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip. Et eventuelt spild af sådanne stoffer på befæstede arealer uden afløb til gyllebeholder skal straks opsamles.
34. Spild af olie, kemikalier og flydende farligt affald skal opsamles straks. Der skal til enhver tid forefindes opsnugs materiale på virksomheden. Alt opsamlet spild indeholdende olie og kemikalier (herunder grus, savsmuld eller lignende anvendt til opsnugning) skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.

Ressourceforbrug

- 35. EL- og vandforbrug skal registreres mindst en gang om året.
- 36. Der skal gennemføres kontrol af elinstallationer herunder malkeanlæg/malkerobotter af en autoriseret elinstallatør mindst hvert 5. år.
- 37. Der skal i nye stalde anvendes LED-belysning og der skal skiftes til lavenergyløsløst i eksisterende stalde og bygninger, når de eksisterende er udtjente.
- 38. Staldanlæggets vandinstallationer skal repareres og vedligeholdes løbende.

Uheld

- 39. Der skal udarbejdes en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året. Den skal være let tilgængelig og synlig for ansatte.

Egenkontrol

- 40. Det årlige el- og vandforbrug skal kunne dokumenteres i mindst 5 år.
- 41. Kontrolrapport (mindst hvert 5. år) for elinstallationerne og malkeanlæg/malkerobotter skal kunne fremvises.
- 42. Egenkontrolvilkår for teltoverdækning af gyllebeholderne fremgår under Indretning og drift.

C. Offentlighed og klagevejledning

Annoncering af ansøgningen om miljøgodkendelse

Ansøgning om miljøgodkendelse har været offentlig annonceret i ugerne 38-40 på Haderslev Kommunes hjemmeside for at informere offentligheden om ansøgningen og tidligt inddrage denne i beslutningsprocessen (jf. husdyrbrugloven §55 stk.3).

Der indkom ingen bemærkninger til høringen. Ingen har anmodet om at få tilsendt udkast til miljøgodkendelse.

Høring af parter om udkastet til miljøgodkendelse

Udkast til miljøgodkendelse blev den 21. oktober 2021 udsendt i partshøring.

Udkast til miljøgodkendelse blev sendt til dem, som har anmodet herom, og sendt til naboer og andre berørte med oplysning om en frist på 30 dage til at kommentere udkastet (jf. husdyrbrugloven § 55. stk. 4)

Haderslev Kommune har vurderet, at parter i denne sag er ansøger og ejer selv, andre berørte myndigheder, og eventuelle nabobeboelser, som ligger indenfor lugtkonsekvenszonen på 536 meter, samt ejere af de ejendomme, som matrikulært støder op til ejendommen, hvor husdyrbrugets anlæg er placeret.

Herudover høres parter for dispensation til afstandskrav fra boring.

Haderslev Kommune har modtaget to høringssvar, det er fra naboerne på Jægerlundvej 7 og Jægerlundvej 9.

Høringssvaret fra Jægerlundvej 7 er fra 15. oktober 2021 og 16. november 2021. Der er et ønske om beplantning vest for den nye kviestald samt bemærkninger om svære transporter på vejen forbi deres bolig og vandboring.

Høringssvaret fra Jægerlundvej 9 er fra 14. november 2021. Der er forståelse for de nye staldbygninger ved det eksisterende anlæg. Dog er der en indsigelse mod den planlagte nye gyllebeholder med placeringen ca. 400 m vest for de eksisterende staldbygninger.

Som følge af de to naboers høringssvar har ansøger valgt at udtage den planlagte nye eksterne gylletank og i stedet leje kapacitet til opbevaring af gylle et andet sted. Dette vil ikke påvirke antallet af transporter forbi naboerne på Jægerlundvej 7 og 9, da gyllen vil blive transporteret til anden gyllebeholder, der ligger i samme retning. Ansøger har besluttet at etablere et 7-rækket læhegn vest for ungdyrstalden, for at afskærme for naboernes indblik til ungdyrstalden. Læhegnet skal indeholde stedsegrønne arter af gran og fyr, så det også afskærmer om vinteren.

Høringssvar, ansøgers bemærkninger til høringssvar og Haderslev Kommunes bemærkninger fremgår af bilag 6.

De to høringssvar fra naboerne på Jægerlundvej 7 og Jægerlundvej 9 samt ansøgers bemærkninger og beslutning om at tilpasse og ændre det ansøgte projekt har ikke givet anledning til at Haderslev Kommune ændrer den samlede vurdering om miljøgodkendelse.

Haderslev Kommune træffer hermed afgørelse om at meddele en revideret og tilpasset ny version af miljøgodkendelsen til Jægerlundvej 5, der blev sendt i partshøring den 21. oktober 2021. Det er vurderet at en ny partshøring af naboer kan udelades, da alle miljøpåvirkninger er konstante eller er reduceret efter ændringen og da tilpasningen og ændringen af ansøgers projekt er til gunst for naboerne. Miljøgodkendelsen er revideret og tilpasset med vilkår om afskærmende beplantning vest for den nye kviestald ligesom der er fjernet vilkår om den oprindeligt planlagte gyllebeholder ca. 400 m vest for de eksisterende staldbygninger.

Annoncering af afgørelse

Miljøgodkendelsen er meddelt den 9. december 2021.

Miljøgodkendelsen efter husdyrbrugloven er offentliggjort på DMA.mst.dk den 9. december 2021.

Orientering om denne afgørelse er sendt til følgende:

Som e-mail eller brev med vedhæftet fil:

- Ansøger og ejer: Jesper Lange, Jægerlundvej 5, 6541 Bevtøft
e-mail: jesperlange@hotmail.com
- Anita Brandorff, Jægerlundvej 7, Jægerlund, 6541 Bevtøft
- John Erik Jørgensen, Jægerlundvej 9, Jægerlund, 6541 Bevtøft.

Som e-mail med vedhæftet fil:

- Ansøgers konsulent: SLF, att.: Birgitte Madsen
e-mail: bm@slf.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København
e-mail: dnhaderslev-sager@dn.dk
- Rådet for Grøn Omstilling, Kompagnistræde 22, 3. forh. 1208 København K
e-mail: info@rgo.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
e-mail: natur@dof.dk

Som e-mail med link til hjemmesiden dma.mst.dk:

- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd, Nytorv 2, 1. sal, 6000 Kolding
e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia
e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup
e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1 1651 København V
e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 12188, 1017 København K.
e-mail: fbr@fbr.dk
- Lokalfd. Danmarks Naturfredningsforening Haderslev, Bent Karlsson, Højgårdsvej 9, Brøndlund, 6500 Vojens
e-mail: Bent.Karlsson1@outlook.dk
- Lokalfd. Danmarks Sportsfiskerforbund v/ Morten Ringive
e-mail: mri@fleggaard.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten
e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, DOF Sønderjylland v/ Jørn V. Sørensen, Kongevej 64, 6100 Haderslev
e-mail: haderslev@dof.dk

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. husdyrbruglovens § 76.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk

Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til Haderslev Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på 900 kr. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Haderslev Kommune.

Haderslev Kommune videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelsen om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget inden klagefristens udløb den 6.- januar 2022.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Haderslev Kommune i klageportalen.

Haderslev Kommune kan oplyse, at det af husdyrbrugloven § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Hvis du påbegynder udnyttelse af miljøgodkendelsen inden klagefristens udløb, er det på egen regning og risiko.

Når Haderslev Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Der er ifølge offentlighedsloven ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen.

Civilt søgsmål

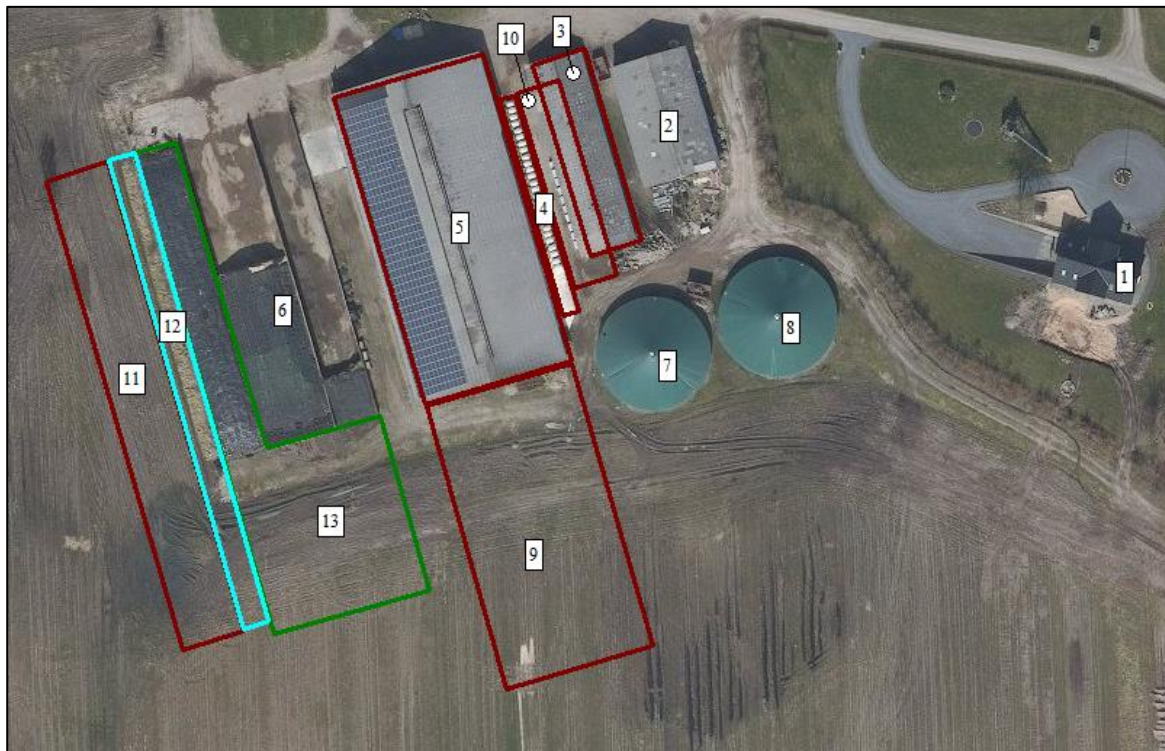
Et eventuelt sagsanlæg skal ifølge § 90 i husdyrbrugloven, være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller – hvis sagen påklages – inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger.

Martin Skovbo Hansen

Sagsbehandler
Haderslev Kommune

D. Kommunens bilag

Bilag 1 Situationsplan

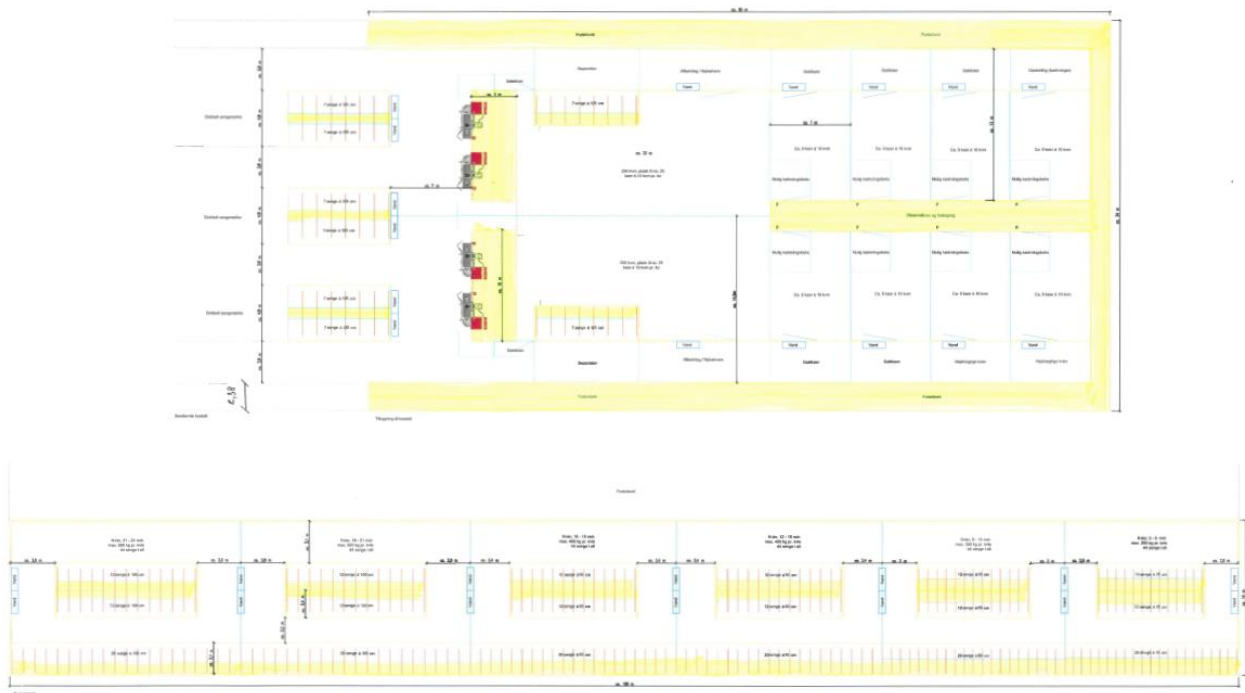

Situationsplan for Jægerlundvej 5

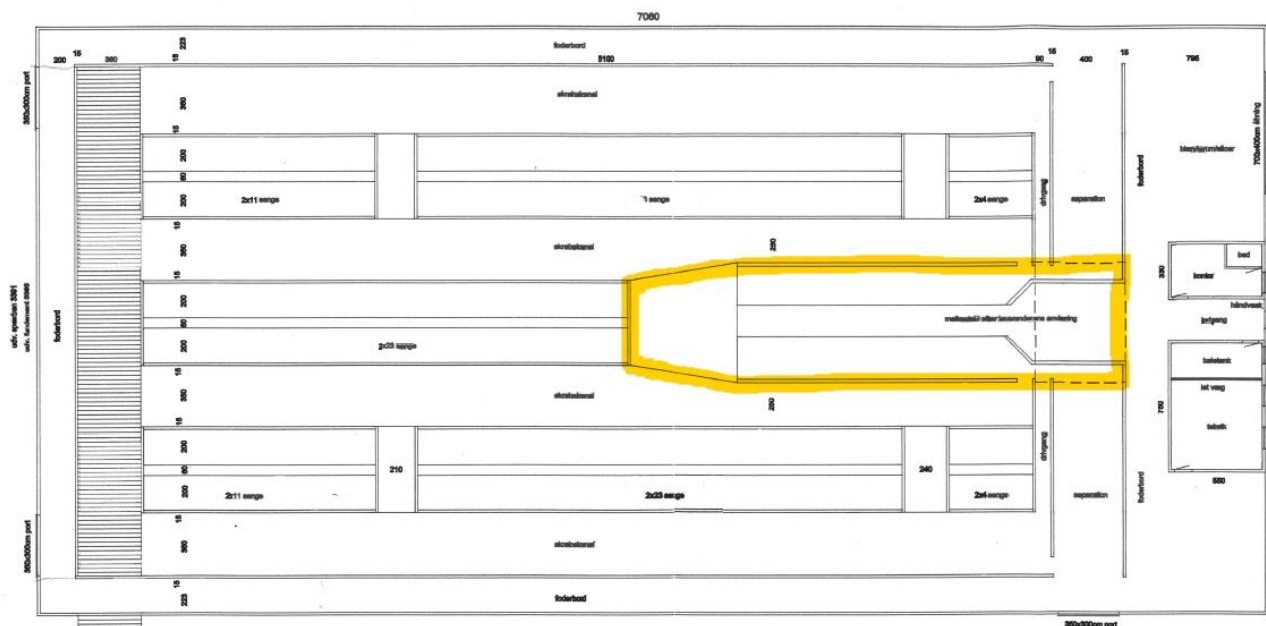
Bygnings-nr.	Anvendelse	Nyt byggeri	Bygningsmaterialer og farver på bygningsfacader
1	Stuehus	Nej	Rødbrunne mursten. Sort tag
2	Halm- og maskinhus	Nej	Grå stålplader i sider, grønne gavltrekanter, gråt eternittag
3	Tidligere goldkostald	Nej	Røde mursten, gråt eternittag. Fjernes.
4	Kalvehytter	Nej	Hvide plastikhytter på beton
5	Kostald	Nej	Grønne gardiner i siderne, grå og grønne stålplader i gavlene, gråt eternittag
6	Plansiloer	Nej	Grå beton
7	Gyllebeholder	Nej	Grå beton
8	Gyllebeholder	Nej	Grå beton
9	Forlængelse af kostald	Ja	Grønne gardiner i siderne, grå og grønne stålplader i gavlene, gråt eternittag
10	Nye kalvehytter	Ja	Grå/brune hytter på beton
11	Ny ungdyrstald	Ja	Grønne gardiner i siderne, grå og grønne stålplader i gavlene, gråt eternittag
12	Udvendigt overdækket foderbord	Ja	Grå beton
13	Udvidelse af plansiloer	Ja	Grå beton

Bygningsnumre der henviser til ovenstående situationsplan

Bilag 2 Produktionsarealer

Tilbygning til kostald og ny kviestald

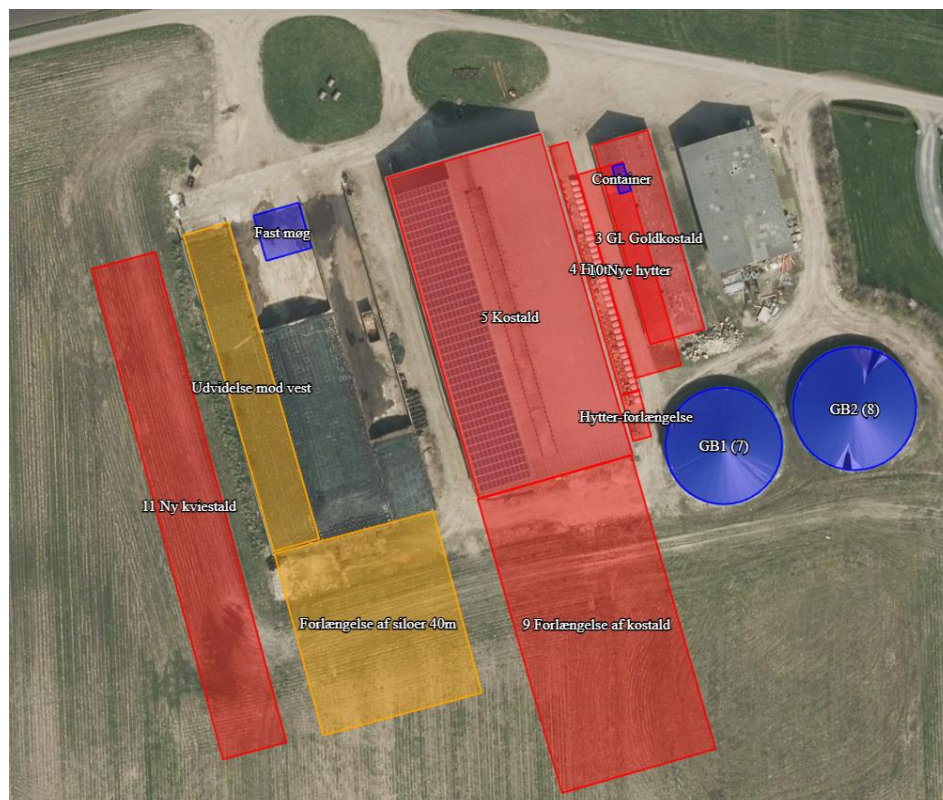

Eksisterende kostald, hvor det gule område ændres fra malkestald til sengebåse

Bygning	Antal m2, staldsystem og dyretype		
	8-års drift (MGK 2011)	Nudrift (MGK 2011)	Ansøgt drift 2020
3 Goldkostald	400 m2 netto, dybstrøelse	Samme som 8-års drift	0 Lukkes
5 Kostald	Produktionsareal: $60 \times (34-2,38 \times 2,38) = 1755$ m2 brutto Minus nakkebomme: $1,56 \times (46,5+46,5+23) = 116$ m2 Minus malkestald og opsamling: $33,4 \times 6,9 = 230$ m2 I alt $1755-116-230=1409$ m2 fordelt på: Spaltegulv = $3,6 \times (34-2,38 \times 2,38) = 105$ m2 sengestald m spalter Dybstrøelse = $2 \times (4 \times 12) = 96$ m2 dybstr. i separationsbokse Sengestald = $1409-105-96 = 1208$ m2 Sengestald fast drænet gulv med hældning og skrab 220 m2 dybstr.	Samme som 8-års drift	Malkestald og opsamlingsplads ændres til sengebåse, så produktionsarealet udvides. Spaltegulv = $3,6 \times (34-2,38 \times 2,38) = 105$ m2 sengestald m spalter Dybstrøelse = $2 \times (4 \times 12) = 96$ m2 dybstr. Sengestald = $1208 \text{ m}^2 + 230 = 1438$ m2 Sengestald fast drænet gulv med hældning og skrab
4 Hytter		Samme som 8-års drift	260 m2 dybstr.
9 Forlængelse af kostald	0	Samme som 8-års drift	Foran robotter: $21,9 \times 7 = 153$ m2 sengestald m spalter Separation: $2 \times (5,1 \times 8,75) = 90$ m2 sengestald m fast drænet gulv På siden af robotterne: $2 \times (3,6 \times 13) = 94$ m2 sengestald m fast drænet gulv Dybstr: $2 \times (250+91+91+91+91) = 1228$ m2 dybstr
11 Ny kviestald	0	Samme som 8-års drift	$14 \times 108 = 1512$ m2 netto Minus nakkebom $1,2 \times (108+65) = 208$ m2 I alt 1304 m2 sengestald m spalter Heraf dog 194 m2 med fast drænet gulv i tværgange. $10 \times 45 = 450$ m2 dybstrøelse
10 Nye hytter	0	Samme som 8-års drift	
	226 køer 9 kvier 23-24 mdr 28 0-3 mdr 113 tyre 40-60 kg	Samme som 8-års drift	Forventet dyrehold fremover ca.: 325 køer 350 kvier 0-24 mdr. 160 tyre 40-60 kg pr år

Tabel med Fordeling af produktionsarealer på Jægerlundvej 5

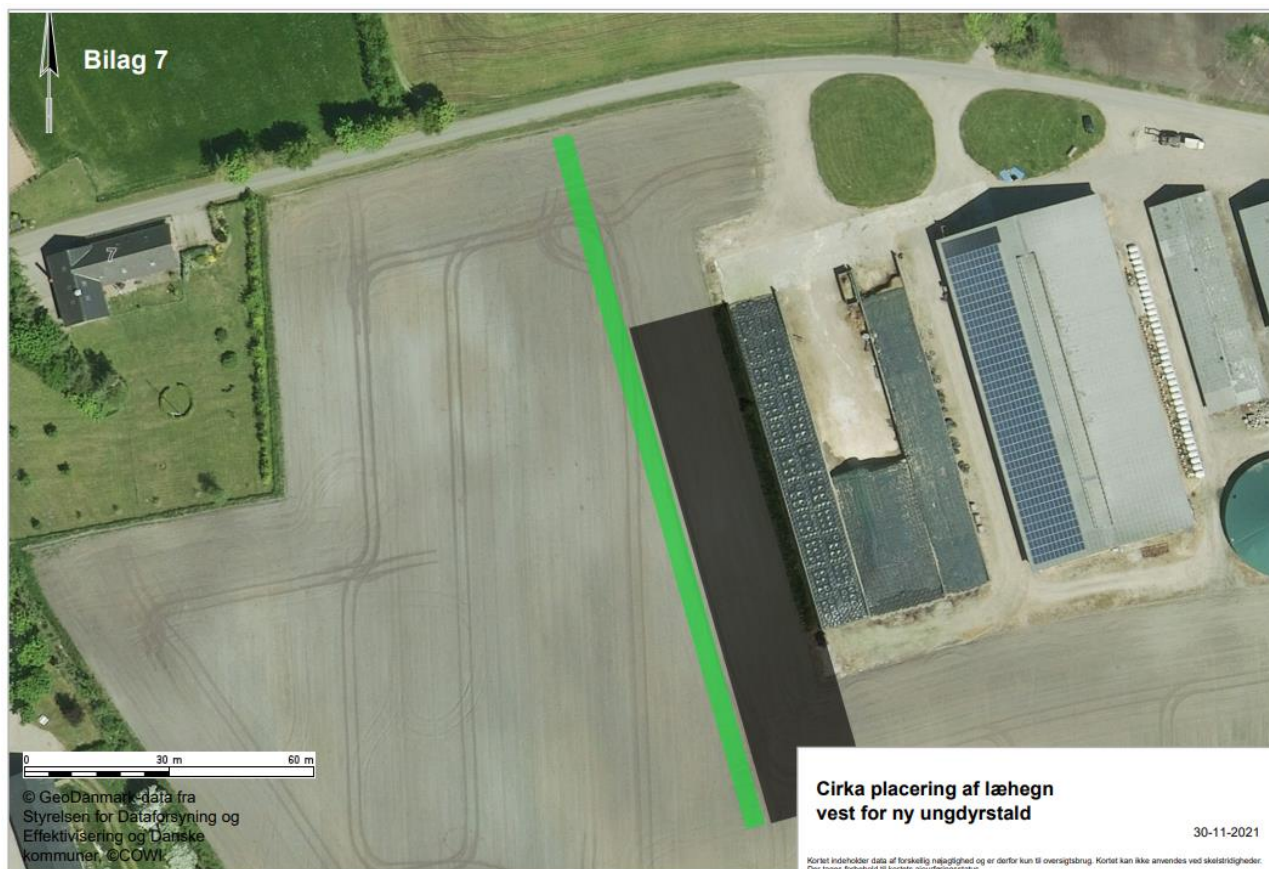
Produktionsareal er opmålt af ansøger samt ud fra tegninger. Produktionsareal er nettoareal – dvs. uden gange, foderbord, opsamlingsplads og nakkebomme mv.

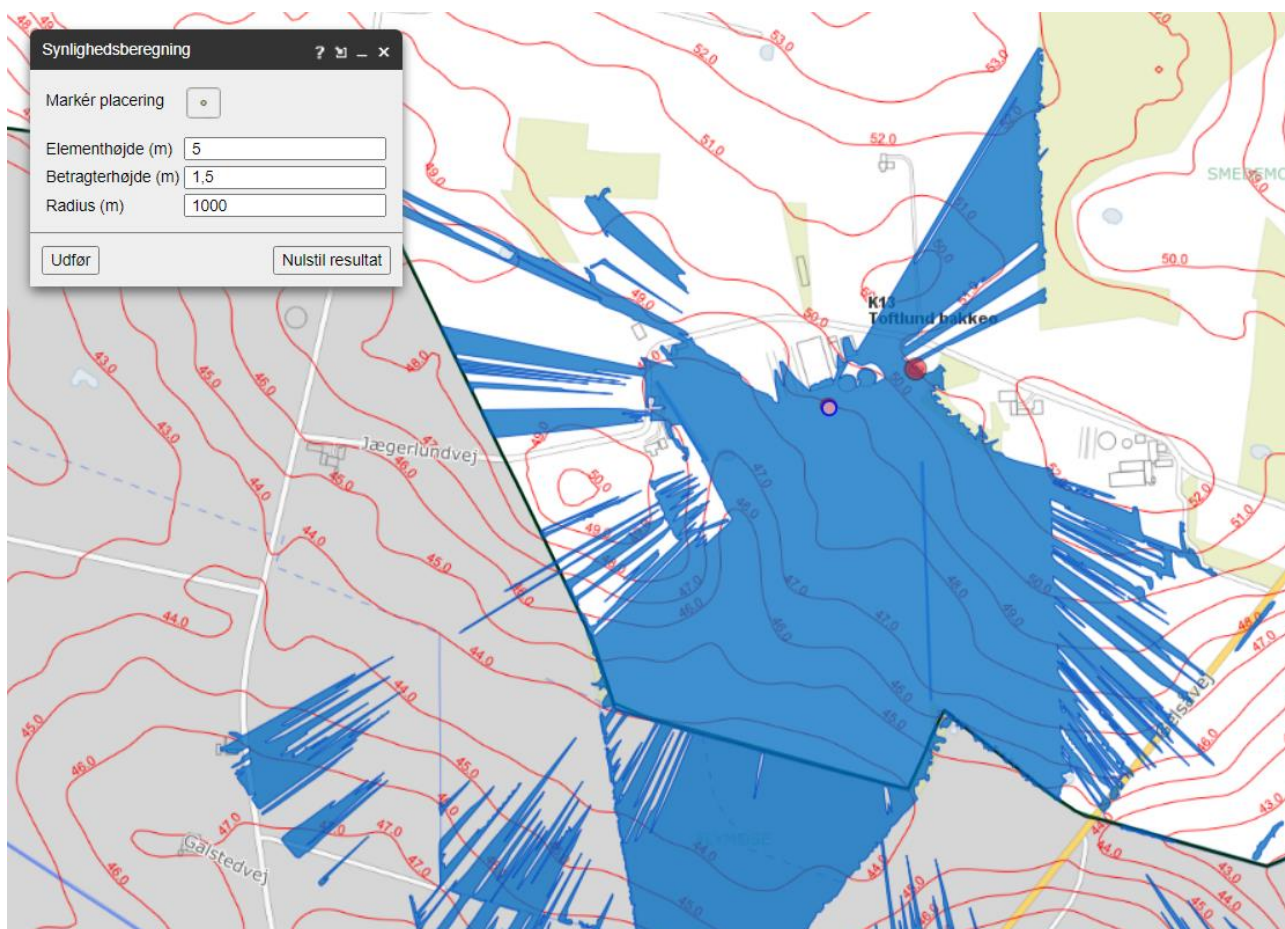
Oversigt fra husdyrgodkendelse.dk

Bilag 3 Landskab – Beplantning og synlighed

Beplantning vest for den nye kviestald (ansøgningens bilag 7)

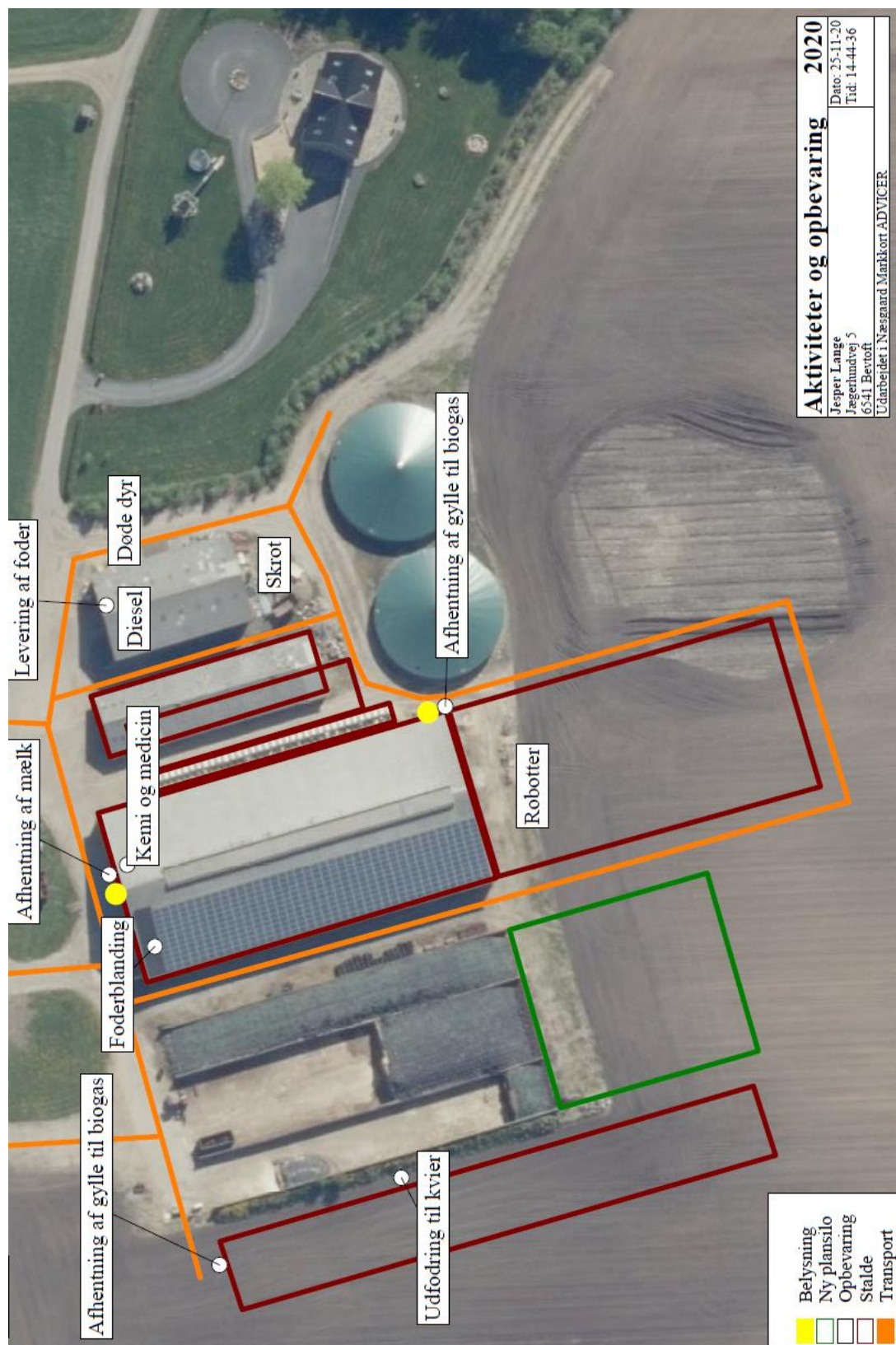
Synlighed af nye staldbygninger

Arealet, hvor de nye bygninger skal opføres, skråner mod sydvest, hvilket betyder at bygningerne overvejende kan ses fra Jægerlundvej men ellers vil de ikke ændre området.

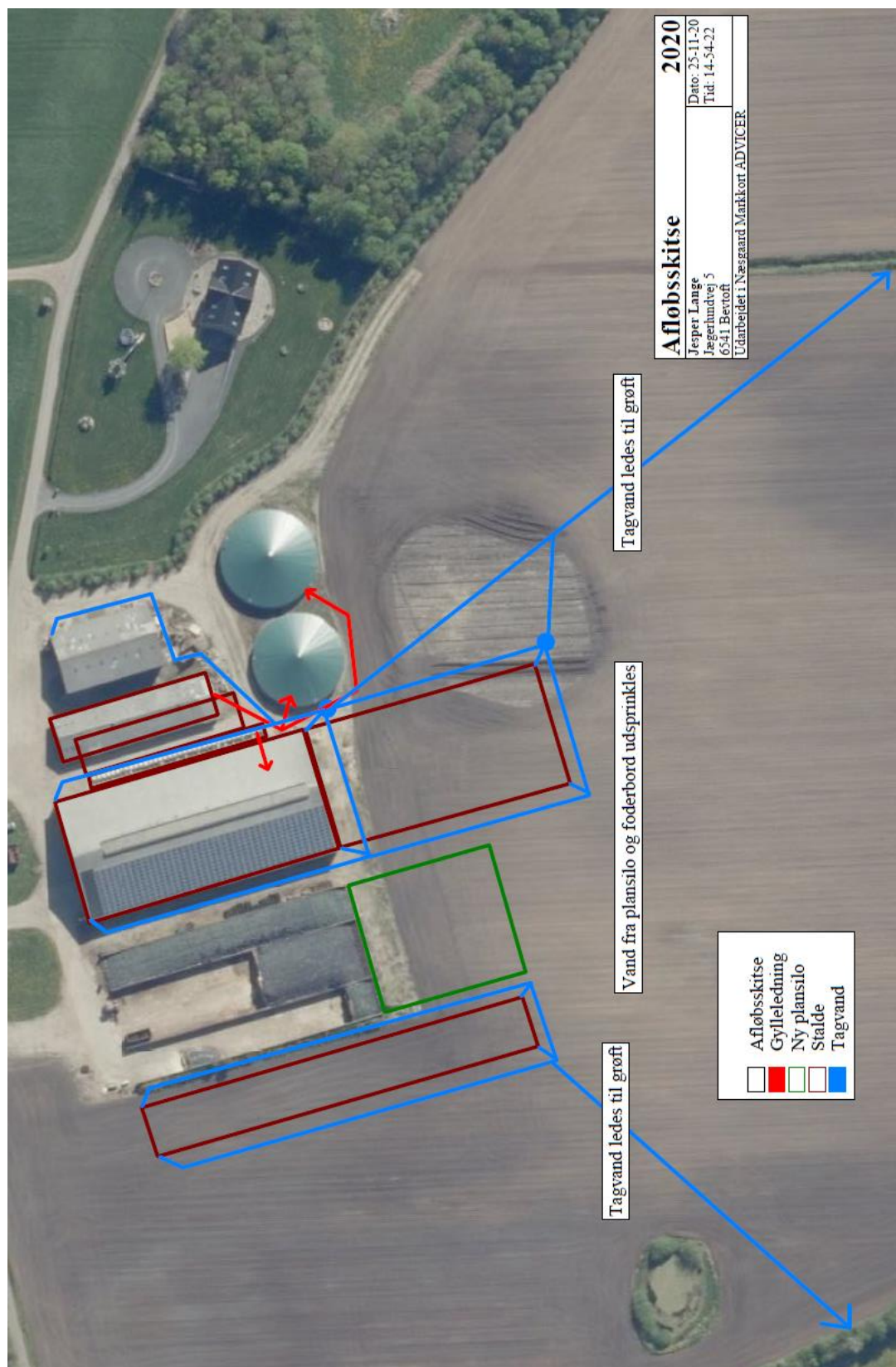
Bygningerne følger terræn.

Bilag 4 Placeringsplan

Bilag 5

Afløbsskitse

Bilag 6 Høringssvar i forbindelse med partshøring

Udkast til miljøgodkendelse blev den 21. oktober 2021 udsendt i partshøring på kommunens hjemmeside. Haderslev Kommune har modtaget to høringssvar, det er fra naboerne på Jægerlundvej 7 og Jægerlundvej 9.

Sagsnr.: 20/25296

Navn: Anita Brandorff

Adresse: Jægerlundvej 7, Jægerlund, 6541 Bevtøft

Høringsvar fra Jægerlundvej 7.

Som nabo til ny kvistald vil vi gerne have etableret en jordvold vest for den nye stald, med beplantning.

Vi vil have stalden omkring 90 meter fra vores ejendom, så en jordvold og beplantning vil minimere støj, lys og lugtgener.

I forbindelsen med udvidelsen af dyrhold, som er væsentlig, ser vi ind til yderligere svære transporter forbi vores bolig, et problem som allerede på nuværende tidspunkt er der.

Vores stuehus ligger 2.30 m fra kørebanen, så i de perioder hvor der skal udbringes gylle, som er speciel i foråret, ligeledes insilering af både græs henover sommeren og i efteråret majs fra markerne vest for Jægerlundvej 5, så bliver det fragtet via jægerlundvej forbi vores bolig. Vi har boet 18 år på jægerlundvej 7, i de år har vi set udviklingen af størrelsen på de maskiner, som bliver brugt til markarbejdet, og som nok er nødvendig for at være effektiv.

Hvis den tunge trafik skal minimeres i de perioder, ville det være godt, hvis en del af transporten kunne gøres via markveje bag om vores ejendom.

Vi vedhæfter billeder der viser hvor tæt vejen ligger på vores hus.

Sagsnr.: 20/25296

Navn: Anita Brandorff

Adresse: Jægerlundvej 7, Jægerlund, 6541 Bevtøft

Vedhæfter yderlige et billede af vejen forbi ejendommen Jægerlundvej 7, men hvor vi har indtegnet vores vandboring, som også ligger tæt på vejen.

Sagsnr.: 20/25296

Navn: John Erik Jørgensen

Adresse: Jægerlundvej 9, Jægerlund, 6541 Bevtøft

Høringssvar fra Jægerlundvej 9

Vi har stor forståelse for at det er nødvendigt at udvikle kvægejendommen på Jægerlundvej 5 og har ikke nogen bemærkninger til det nye projekt ved det eksisterende staldanlæg.

Placering af en nye gyllebeholder vest for ejendommen, som et helt nyt bygningssæt uden tilhørende driftsbygninger, bliver meget synlig i det åbne land, idet den ligger på et relativt højt punkt og vil yderligere kunne stikke 8-9 m op i landskabet. Den decentrale placering vil give tilkørsler fordelt henover hele året, med de støj og lugtgener det kan medføre.

Idet beholderen er placeret 150 m direkte vest for Jægerlundvej nr. 9, hvor den fremherskende vind også kommer fra, vil lugtgener være svære at undgå. På "situationsplanen" af den nye miljøgodkendelse ses også at vores adresse kommer til at ligge midt i den samlede produktionsenhed, som også kan få betydning ved evt. senere udvidelser.

Vi hæfter os ved den foreslåede alternative placering i forbindelse med staldanlægget, som vi mener vil være bedre, idet den er mindre indgribende i landskabet og transporten vil derfra være koncentreret på meget få dage i løbet af året. At placere en ny gyllebeholder 400 m fra eksisterende anlæg kan ikke betragtes som væsentlig fordel afstandsmæssig.

Resume af ansøgers bemærkninger til høringssvar

Oprindeligt var der ansøgt om at etablere en ny overdækket gyllebeholder ca. 400 m vest for de eksisterende staldbygninger. I forlængelse af to naboers høringssvar har ansøger valgt at udtage den nye eksterne gylletank og i stedet leje kapacitet til opbevaring af gylle et andet sted. Samtidigt ændres en andel af gulvtypen i den ny kviestald så BAT-kan overholdes.

Det ændrede projekt påvirker ikke antallet af transporter forbi naboerne, idet gyllen blot transporteres til anden beholder, der ligger i samme retning.

I forlængelse af de indkomne høringssvar har ansøger aftalt med de naboer, der har indgivet høringssvar, at der plantes et 7-rækket læhegn fra Jægerlundvejen og ned forbi kviestalden, der skal være gran og fyr imellem, således at det også lukker om vinteren.

Ansøger tilbyder at opfordre maskinstation til at rulle stille forbi Jægerlundvej 7, ved at bremse op inden de kommer hen foran huset, og vente med at accelerere indtil de er forbi huset igen.

Haderslev Kommunes bemærkninger til høringssvar

Ansøger har ønsket at ændre det miljøgodkendte projekt på Jægerlundvej 5, som blev sendt i partshøring 21. oktober 2021. Haderslev Kommune har tilkendegivet, at såfremt miljøemissionerne er konstante eller reduceres kan de ønskede ændringer indarbejdes i en revideret og tilpasset ny version af miljøgodkendelsen, der blev sendt i partshøring den 21. oktober 2021.

Det miljøgodkendte projekt, hvor partshøringen allerede er afsluttet, har grundlag i ansøgningen med skema-id 218752 version 4 ("før" i tabellen nedenfor). Ansøger har indsendt en scenarieberegning skema-id 230650 ("efter" i tabellen nedenfor) med resultater som følge af ændringerne, hvor den nye gyllebeholder er udtaget og hvor andelene af gulvtypen i den nye kviestald er ændret.

Det er eftersat at alle betydende forudsætninger og miljøpåvirkninger er konstante eller er reduceret, som det ses i tabellen her.

	Før	efter
skema-id	218752	230650
PA m2	5.218	5.218
gylleoverflade m2	1.714	1.021
fast møg m2	15	15
NH3-N, kg	5.260	4.982
lugt, OUe	67.834	67.834
lugt, LE	16.176	16.176
BAT-krav, kg N	5.261	4.984
Transporter	1.330	

Ansøger har efterfølgende således fremsendt en version 5 af ansøgningen med skema-id 218752.

Hermed træffer Haderslev Kommune afgørelse om at meddele en revideret og tilpasset ny version af miljøgodkendelsen til Jægerlundvej 5, der blev sendt i partshøring den 21. oktober 2021. Det er vurderet at en ny partshøring af naboer kan udelades, da alle miljøpåvirkninger er konstante eller er reduceret efter ændringen og da tilpasningen og ændringen af ansøgers projekt er til gunst for naboerne. Miljøgodkendelsen er revideret og tilpasset med vilkår om afskærmende beplantning vest for den nye kviestald, ligesom der er fjernet vilkår om den oprindeligt planlagte gyllebeholder ca. 400 m vest for de eksisterende staldbygninger.

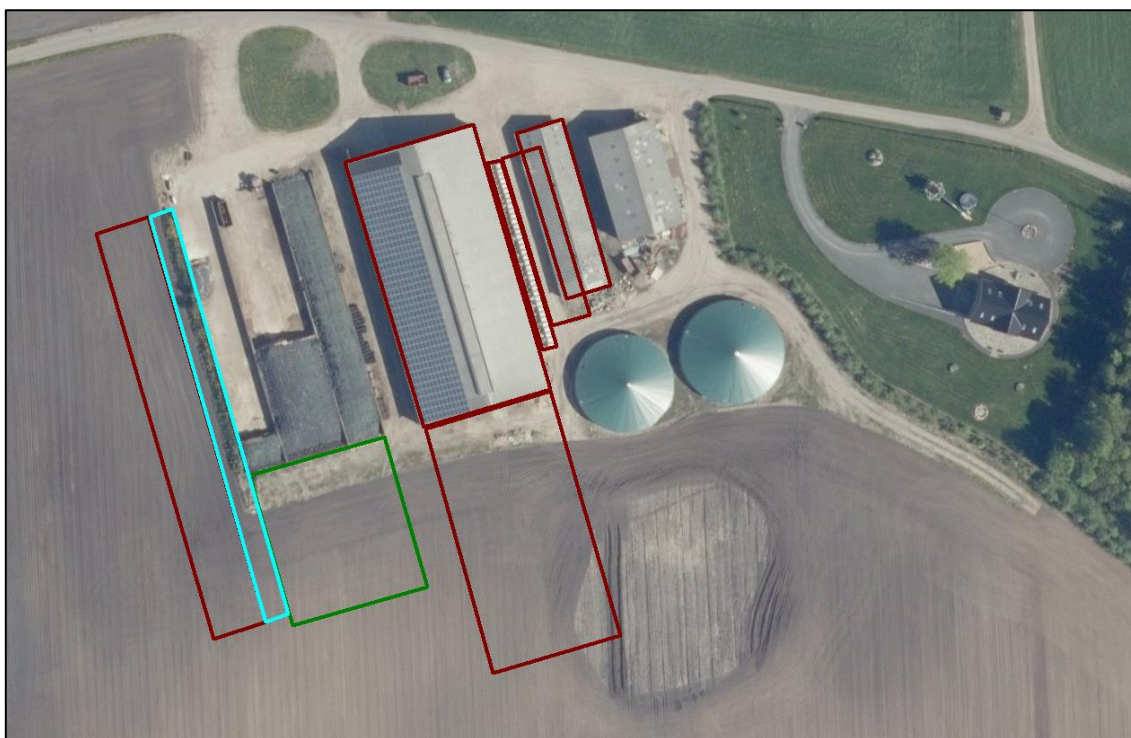
E. Miljøkonsekvensrapport til § 16 a stk. 1

Haderslev Kommune har gennemgået miljøkonsekvensrapporten, der er vedlagt ansøgning skema 218752, version 5, og har vurderet, at rapporten opfylder kravene i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 4.

Det vurderes, at projektet hverken i sig selv eller i forbindelse med andre projekter vil påvirke internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt.

Kravet om anvendelse af BAT vurderes at være overholdt, fordi kravene om emissionsgrænser for ammoniak og krav om begrænsning af anden forurening overholdes., jf. miljøkonsekvensrapportens redegørelser.

Miljøkonsekvensrapport til § 16a

Jægerlundhus
Jægerlundvej 5, 6541 Bevtøft

Ny kviestald, ny plads til kalvehytter, forlængelse af kostald og udvidelse af plansiloer

Skema 218752 i www.husdyrgodkendelse.dk
Indsendt 17/11 2020

Datablad

Ansøger og ejer	Jesper Lange Jægerlundvej 5 6541 Bevtøft Kontaktperson på miljø sagen: Jesper Lange Mobil: 2064 5699 Mail: jesperlange@hotmail.com
Husdyrbrugets adresse	Jægerlundvej 5, 6541 Bevtøft
CVR-nummer	28211600
CHR-nummer	51356
Kommune	Haderslev Kommune
Ejendomsnummer	5100022014
Matrikel-nr.	57 Strandelhjørn, Bevtøft
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	-
Biaktiviteter	Solceller
Ansøgningsskema	218752
Konsulent	SLF Miljørådgiver Birgitte Madsen bm@slf.dk, 73202600 Billundvej 3, 6500 Vojens
Ansøgning indsendt	27.11.2020

Forord

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Jægerlundvej 5, 6541 Bevtøft. Det ansøgte omfatter udvidelse af dyreholdet samt opførelse af ny kviestald, ny plads til kalvehytter, forlængelse af eksisterende plads til kalvehytter, forlængelse af kostald og udvidelse af plansiloer.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport. Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved det ansøgte projekt.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Datablad	2
Forord	3
1. Indledning	6
2. Ikke-teknisk resume	7
3. Husdyrbruget og det ansøgte	9
3.1 Indretning og drift af anlægget	9
3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde	12
3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	12
3.4 Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed	12
3.4.1 Generelle afstandskrav	12
3.5 Ammoniakemission	14
3.5.1 Naturpunkter	14
3.6 Lugtemission	17
3.6.1 Kumulation til naboer	17
3.7 Øvrige emissioner og gener	18
3.7.1 Støj	18
3.7.2 Støv	19
3.7.3 Lys	19
3.7.4 Skadedyr	19
3.7.5 Transporter	19
3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer	20
3.8.1 Døde dyr	20
3.8.2 Affald	20
3.8.3 Olie- og kemikalier	21
3.8.4 Energiforbrug (brugen af naturressourcer)	21
3.8.5 Vandforbrug	21
3.8.6 Vandforbrug	22
3.9 BAT-Ammoniakemission	23
3.10 Grænseoverskridende virkninger	24
4. Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne	25
4.1 Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter	25
4.2 Begrænsning af ammoniakemission	28
4.3 Afsætning af ammoniak til nærliggende natur	29

4.4	<i>Lugtgener for omboende</i>	29
4.5	<i>Støjgener</i>	30
4.6	<i>Støvgener</i>	30
4.7	<i>Lyspåvirkninger</i>	30
4.8	<i>Skadedyr</i>	30
4.9	<i>Transporter</i>	31
4.10	<i>Energi</i>	31
4.11	<i>Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen</i>	32
4.12	<i>Påvirkning af jordarealer og jordbund</i>	32
4.13	<i>Andet om befolkningen og menneskers sundhed</i>	33
4.14	<i>Alternative løsninger</i>	33
4.15	<i>Oplysninger om konsulenten</i>	34
5.	Konklusion	34
6.	Bilag	35

1. Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer en udvidelse af dyreholdet samt opførelse af ny kviestald, ny plads til kalvehytter, forlængelse af eksisterende plads til kalvehytter, forlængelse af kostald og udvidelse af plansiloer.

I forbindelse med optimering af projektet er der overvejet andre placeringer bygningerne (se afsnit 4.14). Det er vurderet, de valgte løsninger medfører den bedste løsning for den daglige drift, uden at omgivelserne påvirkes negativt.

2. Ikke-teknisk resume

Nudrift og det ansøgte projekt

Ejendommen er en kvægejendom. Den nuværende miljøgodkendelse fra 2011 giver tilladelse til 226 køer, 9 kælvekvier 23-24 mdr., 28 kviekalve 0-3 mdr, og 113 tyrekalve (40-60 kg) pr år. Det ønskes at øge antallet af køer og tage kvierne hjem. Fremover forventes dyreholdet således at blive cirka 325 køer, 350 kvier 0-24 mdr. og 160 tyre 40-60 kg pr år.

Udvidelsen af dyreholdet medfører behov for at der opføres nye bygninger:

- Kostalden forlænges med 65 m mod syd
- Der etableres en ny plads på 10x45 m til kalvehytter øst for kostalden og de nuværende kalvehytter.
- Eksisterende plads til kalvehytter forlænges med 10 m
- Der bygges ny ungdyrstald på 14x108 m vest for plansiloerne.
- De eksisterende plansiloer forlænges med ca. 40 m mod syd og 10 m mod vest.
- En ældre goldkostald fjernes

Før 1/8 2017 blev lugt og ammoniak beregnet ud fra dyreholdet. Efter 1/8 2017 beregnes lugt og ammoniak ud fra produktionsarealet, som er det staldareal dyrene har adgang til, samt areal af gødningslagre. De bygningsmæssige ændringer betyder at produktionsarealet i staldene øges fra 2029 m² til 5218 m². Overfladeareal af gødningslagre falder fra 1121 m² til 1036 m².

Byggeriet vurderes at være erhvervsmæssigt nødvendigt, fordi de fleste driftsbygninger på en landbrugsejendom anses for erhvervsmæssigt nødvendige, og fordi byggeriet i denne sag indgår som led i ejendommens jordbrugsmæssige udnyttelse. Byggeriet vurderes ikke at antage industriel karakter, og bygningerne ligger samlet.

Den nuværende pasningsaftale på kvierne udløber 1. april 2022. Den nye kviestald skal derfor stå klar inden denne dato.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Lugt

Beregninger viser, at udvidelsen resulterer i øget lugt (fra 26377 OU til 67834 OU). Kravene i lovgivningen om maksimal lugtpåvirkning af naboer, samlet bebyggelse og byer er overholdt. For at minimere lugtgener holdes ejendommen ryddelig i forhold til foderrester og husdyrgødning. Dette reducerer også risikoen for fluer og rotter.

Landskab

Tilbygning til kostalden ligger skjult bag den eksisterende kostald. Den nye kviestald vil være synlig fra Jægerlundvej. De nye bygninger ligger tæt på de eksisterende bygninger og opføres i samme stil som de eksisterende bygninger, så anlægget vil fremstå som en samlet enhed.

Påvirkning af natur

Det ansøgte projekt medfører en forøgelse af ammoniakemissionen fra ejendommen fra 2243 kg til 4982 kg. Ejendommen ligger ca. 10 km fra natur beskyttet efter EU-regler og ca. 4,5 km fra nærmeste natur beskyttet efter danske nationale regler. Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen. For at minimere ammoniakemissionen er der teltoverdækning på gyllebeholderne.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

For husdyrbruget er der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik. I forhold til at begrænse ammoniakfordampningen er dette i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak der må komme fra husdyrbruget. For det konkrete projekt er der krav om, at der højst må udledes 4984 kg ammoniak pr. år. Dette krav til emissionen er i lovgivningen sat ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre, ved at anvende de bedste "teknikker" på markedet, der er tilgængelige i til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse. Det kan være et staldsystem med lav ammoniakfordampning eller en teknik i form af gyllekøling e.l. I det konkrete projekt overholdes kravet til maksimal ammoniakudledning ved brug af teltoverdækninger på gyllebeholdere, samt via de valgte staldsystemer.

3. Husdyrbruget og det ansøgte

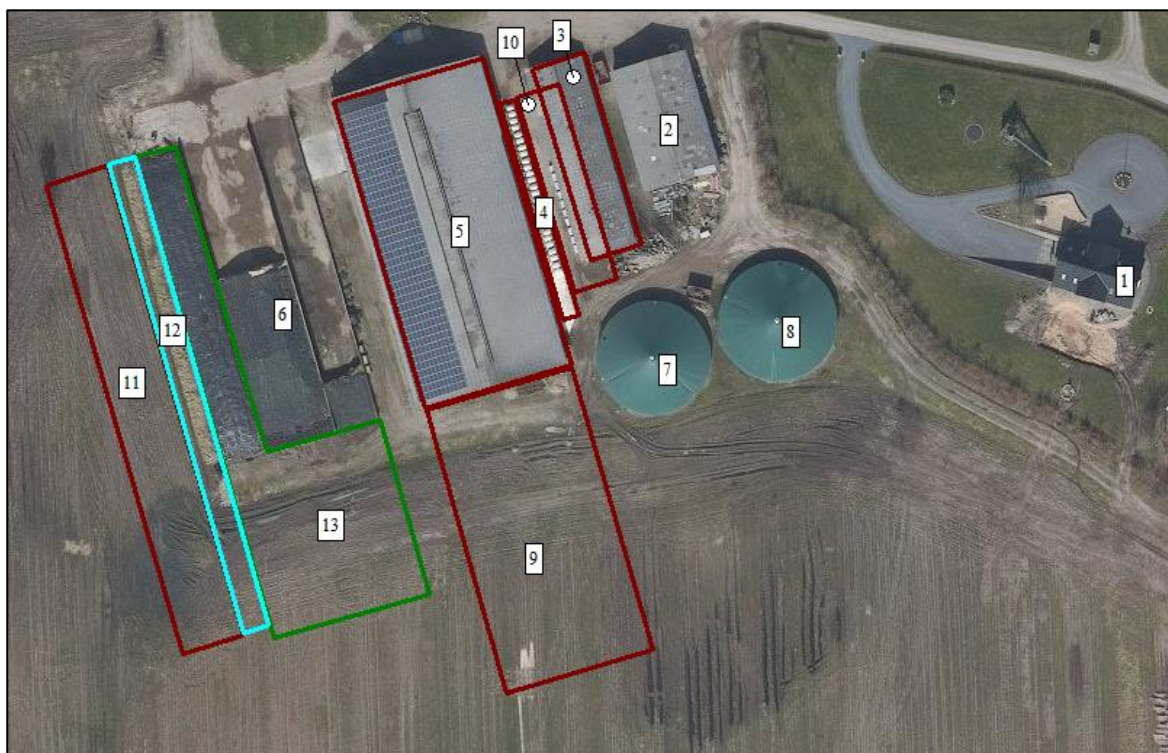
I dette kapitel beskrives husdyrbrugets indretning og drift, samt placering i forhold til omgivelserne.

Der redegøres for ammoniak- og lugtemissionen, samt for øvrige områder, hvor husdyrbruget kan belaste omgivelserne fx støj, støv, lys, skadedyr, transport, affald og ressourceforbrug.

I kapitel 4 vurderes husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne.

3.1 Indretning og drift af anlægget

På ejendommen er en malkekvægsbesætning. Husdyrbrugets bygninger er placeret samlet, med nye stalde mod sydvest. Oversigt over anlægget ses på Figur 1.

Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.

Figur 1 Situationsplan for Jægerlundvej 5

Tabel 1. Oversigt over bygninger. Bygningsnumrene henviser til numrene i figur 1.

Bygnings-nr.	Anvendelse	Nyt byggeri	Bygningsmaterialer og farver på bygningsfacader
1	Stuehus	Nej	Rødbrune mursten. Sort tag
2	Halm- og maskinhus	Nej	Grå stålplader i sider, grønne gavltrekanter, gråt eternittag
3	Tidligere goldkostald	Nej	Røde mursten, gråt eternittag. Fjernes.
4	Kalvehytter	Nej	Hvide plastikhytter på beton

5	Kostald	Nej	Grønne gardiner i siderne, grå og grønne stålplader i gavlene, gråt eternittag
6	Plansiloer	Nej	Grå beton
7	Gyllebeholder	Nej	Grå beton
8	Gyllebeholder	Nej	Grå beton
9	Forlængelse af kostald	Ja	Grønne gardiner i siderne, grå og grønne stålplader i gavlene, gråt eternittag
10	Nye kalvehytter	Ja	Grå/brune hytter på beton
11	Ny ungdyrstald	Ja	Grønne gardiner i siderne, grå og grønne stålplader i gavlene, gråt eternittag
12	Udvendigt overdækket foderbord	Ja	Grå beton
13	Udvidelse af plansiloer	Ja	Grå beton

Ved miljøgodkendelse af husdyrbrug skal den ansøgte drift sammenholdes med nudriften og med driften for 8 år siden. I det følgende beskrives derfor 8-års driften, nudriften og den ansøgte drift. I denne sammenhæng skal "drift" forstås som størrelse og type af produktionsarealer. Størrelsen af produktionsarealerne er opgjort ud fra tegninger. Der er redegjort for størrelse af produktionsareal i hver enkelt stald i bilag 1. Skitser af staldenes indretning ses i bilag 2 og 3.

Oplysninger om produktionsarealer fremgår også af IT-ansøgningen i husdyrgodkendelse.dk og er vist skematisk i Tabel 2.

Den nuværende miljøgodkendelse er fra 2011. Der er ingen forskel på det der blev godkendt i 2011 og det der findes på ejendommen i dag. 8-års drift og nudrift er således ens. I ansøgt drift opføres nye bygninger, og der søges om flexgruppe i alle dybstrøelsesarealerne, så de kan anvendes til alle typer kvæg:

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen:
• Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
• Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
• Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse

Tabel 2 Dyretype, staldsystem og produktionsareal

Stald	Dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Produktionsareal (m2)		
		8-årsdrift MGK 2011	Nudrift MGK 2011	Ansøgt 2020
3. Gl. goldkostald	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	400	400	0
4. Kalvehytter	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	220	220	260
5. Kostald	Malkekøer, kvier og stude.			
	Dybstrøelse	96	96	96
	Sengestald m fast drænet gulv	1208	1208	1438
	Sengestald m spalter	105	105	105

9. Forlængelse af kostald	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse Sengestald m fast drænet gulv Sengestald m spalter	0	0	1228 184 153
10. Nye kalvehytter	Alle kvæg, dybstrøelse	0	0	450
11. Ny ungdyrstald	Malkekøer, kvier og stude Sengestald m spalter Sengestald m fast drænet gulv	0	0	595 709

Stald 3: Den gamle goldkostald er opmålt. Den var indrettet med dybstrøelse. Den rives ned.

Stald 4: Kalvehytter på betonareal. Arealet ændres ikke pt. I alle arealer med dybstrøelse søges der dog om flexgruppe "alle kvæg", så alle dybstrøelsesarealerne kan anvendes til alle aldersgrupper.

Stald 5: Kostalden er opmålt ud fra tegninger. Den er indrettet som sengestald med fast drænet gulv. Dog er der et lille areal med spalter i en tværgang i den sydlige ende af stalden, hvor skraberne kan aflevere møget. Der er foderbord i siderne af stalden. I den nordlige ende af stalden er der to (separations-)bokse med dybstrøelse. Midt i stalden er der opsamlingsplads og malkestald. Disse indgår ikke produktionsarealet i 8-års drift og nudrift. I ansøgt drift fjernes opsamlingsplads og malkestald, og i stedet etableres der 2x21 nye sengebåse (gul markering i bilag 2). Dermed øges produktionsarealet i stalden.

Stald 9: Forlængelse af kostalden (5) med 65 m. I denne tilbygning etableres malkeområde med malkeroboter og separation. Foran malkeroboterne er et lille areal med spaltegulv. I separationsområdet er der sengebåse og fast drænet gulv. Resten af tilbygningen indrettes med dybstrøelse.

Stald 10: Nyt betonareal på 10x45 m til kalvehytter. I alle arealer med dybstrøelse søges der om flexgruppe "alle kvæg", så alle dybstrøelsesarealerne kan anvendes til alle aldersgrupper.

Stald 11: Ny ungdyrstald på 14x108 m. Stalden indrettes som sengestald med spalter, dog med fast drænet gulv med skraber i tværgangene samt i den bagerste langsgående gang. Der er udvendigt overdækket foderbord mod øst – dvs. ud mod plansiloerne.

På ejendommen findes to gyllebeholdere (Tabel 3), der også ses på figur 1. Gyllen sendes til biogas. Gyllen pumpes fra gyllekanalerne til lastbil, og afgasset gylle tages retur i gyllebeholderne.

Tabel 3 Opbevaringslagre til flydende husdyrgødning

Gyllebeholder	Opførelses år	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	NH ₃ -effekt
7. Gyllebeholder	2000	2.100	482	50 % (teltoverdækning)
8. Gyllebeholder	2009	2.800	539	50 % (teltoverdækning)
Kanaler (mindst)		500		
I alt		5.400		

Der er foretaget en kapacitetsberegning for ejendommen (bilag 4), der viser, at der er lagerkapacitet til godt 9 mdr. Desuden bliver gyllen løbende sendt til biogas, hvor gyllen suges direkte fra gyllekanalerne til lastbil, og der tages afgasset gylle retur. Herved vurderes det, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens vejledende regler om 9 måneders opbevaringskapacitet er overholdt.

Ved udmugning af dybstrøelse blev møget tidligere opbevaret i plansiloer. I 8-års drift og i nudrift indgår derfor et lager (mødding) på 100 m². Fremover opbevares møget i container, hvorfra det løbende sendes til biogas. Containeren placeres ved kalvehytterne på nyetableret betonplads (10).

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Der foretages en række bygningsmæssige ændringer:

- Den gamle goldkostald (3) fjernes.
- I kostalden (4) fjernes opsamlingsplads og malkestald, så der bliver plads til 2x21 nye sengebåse.
- Kostalden forlænges med 65 m (9) mod syd. I denne tilbygning etableres nyt malkeområde med malkeroboter og separation. Resten af tilbygningen indrettes med dybstrøelse. På grund af terrænhældning, skal der laves en sandpude under tilbygningen. Mod syd vil sandpuden blive ca. 1 m høj.
- Der etableres en ny plads på 10x45 m til kalvehytter (10). Pladsen placeres, hvor der tidligere var goldkostald.
- Den eksisterende kalveplads forlænges med 10 m
- Der bygges ny ungdyrstald (11) på 14x108 m vest for plansiloerne. Stalden indrettes med sengebåse og spaltegulv, dog fast drænet gulv i tværgangene. Der vil være et udvendigt overdækket foderbord mod øst (12)
- De eksisterende plansiloer forlænges med ca. 40 m mod syd og 10 m mod vest (13).

Vand fra plansiloer og udvendigt foderbord udsprinkles for at reducere mængden af vand, der skal opbevares og udbringes.

Den nye kviestald skal stå færdig 1. april 2022. Jordarbejde forventes opstartet, når der er høstet majs i oktober 2021.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Ansøger ejer ikke andre husdyrbrug end det her beskrevne, og der vurderes ikke at være teknisk eller forureningsmæssigt forbindelse med andre husdyrbrug, på en sådan måde, at de skal godkendes samlet.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed

Ejendommen ligger syd for Bevtøft og nord for Galsted. Ejendommen ligger i relativt fladt landskab præget af åbne marker og læhegn. I dette afsnit beskrives husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naturområder og omkringboende.

Oversigt over anlægget fremgår af Figur 1, 2 og 3.

3.4.1 Generelle afstandskrav

Afstandskrav i husdyrbrugslovens §§ 6 og 8 i forhold til nye husdyranlæg er beskrevet i tabellen herunder.

Boring DGU nr.151.772 ligger 8 – 10 meter nord for kostalden. Udvidelsen af produktionsareal med 230 m² i kostalden (malkestald og opsamlingsplads ændres til sengebåse) ligger mindre end 25 m fra boring. Der søges derfor om dispensation til dette forhold.

Tabel 4. Faste afstandskrav i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsens §§ 6 og 8

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabo	90 m	Fra ny kviestald til Jægerlundvej 7 mod vest	50 m
Naboskel	75 m	Fra ny kviestald til naboskel ved Jægerlundvej 7 mod vest	30 m
Beboelse på samme ejendom (stuehus)	90 m	Fra stuehus til ny plads med kalvehytter	15 m
Samlet bebyggelse i landzone	1,4 km	Samlet bebyggelse ved Galstedvej 37	370 m*
Byzone (eksisterende og fremtidig)	2,5 km	Til byzone i Bevtoft	593 m*
Sommerhusområde (eksisterende og fremtidige)	> 1 km		593 m*
Områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv	2,2 km	Til kommuneplan 16.20.BE.01 (blandet bolig og erhverv)	370 m*
Fælles vandindvindingsanlæg	2,2 km	Vandværk ved Strandelhjørn	50 m
Enkelt vandindvindingsanlæg	< 25 m	Boring DGU nr.151.772 ligger 8 – 10 meter nord for kostalden. Udvidelsen af produktionsareal med 230 m ² i kostalden (malkestald og opsamlingsplads ændres til sengebåse) ligger mindre end 25 m fra boring. Men eksisterende bokse lægger tættere på.	25 m
Vandløb - åbent	400 m	Syd for staldene.	15/100 m
Sø	60 m	Sydvest for ny kviestald	15/100 m
Offentlig vej	45 m 20 m	Fra ny kviestald til vej Fra ny kalvehytteplads til vej	15 m

* Afstandskravet er opgivet som de beregnede geneafstande. Der gøres opmærksom på, at afstanden måles fra et beregnet midtpunkt på ejendommen til beboelsesbygningen ved samlet bebyggelse og til zonegrænse ved sommerhus- og byzoneområde.

Ejendommen ligger inden for særligt værdifulde landbrugsområder.

Ejendommen ligger ikke inden for lavbundsarealer, naturbeskyttelsesinteresser, økologiske forbindelser, kulturhistoriske bevaringsværdier, værdifulde kulturmiljøer, bevaringsværdige landskaber, geologiske bevaringsværdier eller større sammenhængende landskaber. Ejendommen ligger ikke inden for sø- eller åbeskyttelseslinje, kirkebyggelinje eller fortidsmindebeskyttelseslinje. Ejendommen ligger delvist inden for skovbyggelinje. De to eksisterende gyllebeholdere, den gamle goldkostald og en del af den nye plads til kalvehytter ligger således inden for skovbyggelinje. Der er skovrejsningsområde lige nord for Jægerlundvej.

3.5 Ammoniakemission

Det ansøgte projekt medfører, at ejendommens samlede ammoniakemission stiger:

- Emission i 8 års drift = 2242,6 kg NH₃-N/år
- Emission i nudrift = 2242,6 kg NH₃-N/år
- Emission i ansøgt drift = 4982,2 kg NH₃-N/år

3.5.1 Naturpunkter

Kategori 1-natur

Nærmeste kategori 1-natur er et overdrev 10 km mod nordøst samt habitatnatur ved Mandbjerg Skov 10 km mod sydvest. Totaldepositionen fra anlægget på begge naturområder er 0,0 kg N/ha. Ifølge hjælpeværktøjet i husdyrgodkendelse.dk er der kumulation med 2 andre husdyrbrug i begge naturområder. Dermed lyder det lovgivningsmæssige krav på max 0,2 kg N pr. ha pr. år, hvilket er overholdt.

Kategori 2-natur

Nærmeste kategori 2-natur er et overdrev, der ligger ca. 4,5 km øst for anlægget. Afstanden betyder, at der ikke afsættes ammoniak på overdrevet. Dermed er det lovgivningsmæssige krav på max 1 kg N pr ha pr år overholdt.

Kategori 3-natur

Afskæringskriteriet til kategori 3-natur er således, at kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha. Der er foretaget beregning til fire kategori 3 moser, to §3 søer og et område med fredskov. Den højeste merdeposition på kategori 3-natur er på 0,3 kg og dermed under grænsen på 1 kg.

En §3 sø samt fredskoven modtager en merdeposition på hhv. 2,0 og 1,6 kg. Der er ingen faste lovkrav om, hvor stor merdepositionen må være på disse naturtyper.

Tabel 5. Beregnet ammoniakdeposition på naturpunkter jf. Figur 2

Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Fredskov	Kategori 3	Ansøger	0	S	1,6	1,6	3,3
§3 sø NØ	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,4	0,4	0,8
§3 sø SV	Kategori 3	Ansøger	0	V	2,0	2,0	2,7
Mose SØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,2
Mose SV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,2
Mose NV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,2	0,3
Mose NØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,3	0,3	0,5
Overdrev N	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Højmosen Ø	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Overdrev Ø	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Habitat SV	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Overdrev NØ	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0

Figur 2. Markering af nærmeste naturområder omkring ejendommen, hvor der er beregnet ammoniakdeposition til (jf. tabel 5). Figuren viser dog ikke placering af kategori 1 og kategori 2 natur, da de ligger langt væk.

3.6 Lugtemission

Resultat af lugtberegning fremgår af tabel 6. Det ses at lugtgenekriterierne i forhold til naboer, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Tabel 6. Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Jægerlundvej 2	0	FMK	127,2	127,2	321,9	Ja
 Jægerlundvej 3	0	FMK	127,2	127,2	274	Ja
 Galstedvej 38	1	NY	410,2	406,1	1601,7	Ja
 Neder Jerstalvej 36	0	NY	410,2	410,2	2150,4	Ja
 Bevtoft Ejerlav, Bevtoft	0	NY	593,1	593,1	2592,4	Ja
 Fremtidig byzone	0	NY	593,1	593,1	2659,1	Ja
 Over Jerstal, Vedsted	0	NY	593,1	593,1	4867	Ja

Ifølge mingrund.dk Jægerlundvej 7 og 9 landbrugsejendomme. Der er ikke krav om at lugtgenekriterierne skal overholdes for landbrugsejendomme. Derfor indgår de ikke i ovenstående oversigt. Der har dog været foretaget lugtberegning til dem, og beregninger viste, at lugtkravene var overholdt.

3.6.1 Kumulation til naboer

Der skal regnes med kumulation, hvis der er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg/år inden for 100 m fra nabobeboelser eller inden for 300 fra samlet bebyggelse eller byzone.

Der vurderes at være kumulation med ét husdyrbrug ved den samlede bebyggelse ved Galstedvej 38.

Der vurderes ikke at være kumulation ved byzonerne.

3.7 Øvrige emissioner og gener

Ud over lugt og ammoniakemission kan der fra et husdyrbrug være gener fra støj, støv, fluer/skadedyr, lys og transporter. Desuden kan energiforbruget til produktionen påvirke klimaet. Disse gener/ulempen beskrives i det følgende.

3.7.1 Støj

På landbrugsejendomme er der en række aktiviteter som kan medføre støj. Det kan for eksempel dreje sig om foderhåndtering, transport, gyllepumpning, korntørring mm.

Tabel 7. Tabel over støjklender på Jægerlundvej 5

Støjkilde	Placering	Driftstid
Ventilation	Ingen	-
Foderblanding	I kostaldens nordlige ende	Der køres ensilage fra ensilageplads til påslag ved kostalds nordlige ende én gang dagligt om formiddagen. Der blandes foder hver 2. time i kostalden. Foderblanderen er batteridrevet og støjsvag.
Udfodring	I staldene	I kostalden er der automatisk foderanlæg med hængebane, der kører hver 2. time. Batteridrevet og kan ikke høres uden for stalden. På sigt vil kvierne måske også blive fodret med hængebaneanlæg, men i starten vil fodring af kvierne foregå med frontlæsser én gang dagligt i dagtimerne
Ensilering	Ensilagesiloerne	Græs: 9 timer efter hvert slæt. Majs: en gang årligt i 20 timer.
Levering af foder	Foderlade	½ time hver 12. dag mellem 7 og 17. Måske hver 10. dag fremover.
Kornvalse	Ingen	-
Korntørring	Ingen	-
Malkeanlæg	Kostald	Ændres fra 2 gange dagligt (kl 4-7 og 15-18) til robotter, der kører i døgndrift.
Mælkekøling	Ved tankrum	Kontinuerligt. Støjer ikke.
Afhentning af mælk	Ved tankrum	Ca. 15 min hver 2. dag. Tidspunkt varierer
Udmugning	I stalde og hytter	½-1 time månedligt i dagtimerne
Afhentning af gylle til biogas	Pumpes fra kanalerne ved kostaldens sydøstlige hjørne og den nye kviestalds nordlige ende	½ time 3 gange om ugen. Fremover måske 5 gange om ugen. Mellem kl. 7 og 17
Afhentning af døde dyr	Ved ladens nordøstlige hjørne	Hyppighed og tidspunkt varierer. Evt. 15 minutter hver uge mellem kl 7 og 17

Kompressor	Nordlig ende af kostald	Få gange om året (der er relativt få maskiner på ejendommen)
------------	-------------------------	--

Placering af støjkluder fremgår af bilag 5

3.7.2 Støv

De væsentligste støvkilder vurderes at være transport og håndtering af foder.

Der sker indlevering af færdig foderblanding ca. hver 12. dag. Foderet skubbes af vognen (walking floor) inde i laden. Goldkomineraler leveres i bigbags ca. én gang om året. Der blæses og tippes ikke foder.

Foderhåndtering foregår indendørs i lade (2) og i kostald (5), samt ved plansiloerne (6+13), hvorfra der hentes ensilage én gang dagligt. I kostaldens nordlige ende er et påslag og et blandeanlæg. Her foregår foderhåndteringen indendørs.

I kviestalden fodres med frontlæsser en gang dagligt. Foderbordet er placeret udendørs, men afskærmet af stalden til den ene side og plansiloerne til den anden side.

Kalvehytter strøs med ikke-snittet halm, hvilket støver mindre end snittet halm.

Placering af støvkilder fremgår af bilag 5.

3.7.3 Lys

Der er ingen udendørs lamper på ejendommen. Fremover forventes der at være to udendørs lamper placeret henholdsvis på nordlig gavl af kostald og på sydøstligt hjørne af kostald, for at lette tilsyn med malkerobotterne. Lamperne styres med bevægelsessensor.

Lyset er tændt i staldene, når der arbejdes i staldene efter mørkets frembrud. Der er reduceret lys i staldene om natten. Lyset betjenes manuelt.

Placering af lyskilder fremgår af bilag 5.

3.7.4 Skadedyr

Fluebekæmpelse sker i overensstemmelse med gældende retningslinjer. Der anvendes Neporex i strøede arealer.

Strøede arealer gengøres månedligt, og møget opbevares i container. Når containeren er fuld, afhentes den af biogasanlægget. Det sker ca. hver 10. dag.

Der er ikke observeret rotter på ejendommen. Der forebygges ved at holde ejendommen ryddelig (plastik og foderrester fjernes løbende). Gennem de seneste år er der fjernet en del bygninger på ejendommen, så der er ikke mange gamle bygninger, der ellers kunne rumme mange gemmesteder. Skulle der komme rotter sættes kasser op, og katten går i aktion.

Det ansøgte projekt forventes ikke at medføre ændringer i håndtering af skadedyr.

3.7.5 Transporter

Transporterne til og fra husdyrbruget sker typisk i dagtimerne fra ca. kl. 7.00 til kl. 17.00. I forbindelse med ændring af besætningen vil der være et øget transportbehov til og fra ejendommen, men antallet øges ikke nødvendigvis proportionalt med udvidelsen. Der vil i mange tilfælde medtages større mængder pr. kørsel.

Antallet af gyllekørsler kan variere afhængigt af, hvor stor gyllevognens kapacitet er. Der vil normalt blive kørt gylle ud i april/maj måned og i august måned. Det er maskinstation, der står for udbringning. Ejendommen har en god arrondering med arealerne placeret tæt omkring ejendommen, hvilket medvirker til mindre transport.

Tabel 8. Anslået antal transporter (én transport = til og fra ejendommen)

Transporter	Før udvidelse antal/år	Efter udvidelse antal/år
Indkøbt foder mv.	Ca. 10	Ca. 50 (mindre læs end i 2011)
Grovfoder	Ca. 429	Ca. 455
Fyringsolie/brændstof	Ca. 2	Ca. 3
Mælk	Ca. 182	Ca. 182
Kvier til/fra kviehotel	Ca. 15	0
Udlevering af dyr til levebrug	Ca. 26	Ca. 26
Udlevering af dyr til slagtning	Ca. 17	Ca. 17
Afhentning af døde dyr	Ca. 12	Ca. 12
Diverse sækkevarer (minerale, kalveblanding, rengøringsmidler mv.)	Ca. 1	Ca. 1
Gyllekørsel (biogas)	0	212
Gyllekørsel (udbringning)	Ca. 267	Ca. (2100+2800+350)/25=336
Fast møg (til biogas)	0	36
Fast møg (udbringning)	Ca. 20	0
I alt	981	1330

Placering af interne transporter fremgår af bilag 5.

3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer

3.8.1 Døde dyr

Døde dyr opbevares i henhold til gældende regler for opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Døde dyr opbevares under kadaverkappe ved nordøstligt hjørne af lade (2) (se bilag 5). Pladsen er placeret så ingen naboer kan se pladsen fra deres ejendom. Dyrene afhentes af DAKA. Dyr til afhentning tilmeldes pr. telefon, og hentes inden for et døgn.

3.8.2 Affald

Affald bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ.

Erhvervsaffald afhentes af Flemming Paulsen. Containeren er 660 L og afhentes 1 gang om ugen.

Tabel 9. Opbevaring og bortskaffelse af affald

Affaldstype	Opbevaringssted og bortskaffelse
Spildolie	Der er ingen olieaffald fra ejendommen. Bedriftens traktor og minilæsser får skiftet olie ved leverandør. Der er ingen fyringsolie på ejendommen.
Kemi	Kemikalier bruges i meget lille omfang (maskinstation står for sprøjtning). Tomme rengjorte dunke afleveres via Flemming Paulsen.
Medicinrester	Medicin opbevares i aflåst køleskab i kontor. Tom emballage afleveres til genbrug.

Kanyler mm.	Kanyler opbevares i kanyleboks og bortskaffes via dyrlæge.
Sække, bigbags og plastik	I container til erhvervsaffald.
Brændbart affald	I container til erhvervsaffald.
Jern og metal	Opbevares syd for lade og sælges til produkthandler.

3.8.3 Olie- og kemikalier

Der opbevares meget små mængder pesticider, da maskinstation står for sprøjtning.

Kemikalier opbevares i aflåst kemikalerum bag kontor i løsdriftstal.

Tankning af diesel sker i maskinhus/lade på en plads med fast og tæt bund, så der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Opbevaring af dieselolie sker i typegodkendt beholder.

Tabel 10. Olietanke på ejendommen

Anvendelse	Størrelse (L)	Årgang	Placering	Bemærkning
Dieselolie	2500	2009	I bygning 2	Overjordisk tank. Tanken er placeret indendørs. Den står på fast bund uden afløb.

3.8.4 Energiforbrug (brugen af naturressourcer)

Der anvendes primært energi til malkning, fodring og markvanding. Energiforbruget forventes at stige som følge af det større antal køer og kvier der skal fodres, det større antal køer der skal malkes samt at malkestalden udskiftes med malkebotter.

Tabel 11. Husdyrbrugets årlige energiforbrug

Type	Nudrift	Ansøgt drift – forventet forbrug
El*	135.000 kwh (uden markvanding). Forventet forbrug ud fra normtal: 226x669=151.194 kwh. Forbruget ligger under normtal – bl.a. fordi en del af opdrættet opstaldes på anden ejendom.	325x759=246.675 kwh (uden markvanding)
Dieselolie	9.000 L	8000 L (mindre markarbejde)
Gas	11 kg	11 kg

*Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015, SEGES:

668,69 KWh/årsko ved malkestald/karrusel

758,69 KWh/årsko ved AMS

3.8.5 Vandforbrug

Der anvendes primært vand til drikkevand og til vask af malkeanlæg.

Tabel 12. Anslået årligt vandforbrug (m³/år)

Anvendelse	Forventet før ændring	Forventet efter ændring
Drikkevand*	226 køer x 33=7458 30 kalve (0-3 mdr) x 2=60 I alt 7488 m ³	325 køer x 33=10.725 262 kvier x 6=1572 88 kalve x 3=264 I alt 12.561
Vask af malkeanlæg*	600 m ³	1.000 m ³
Vask af maskiner	10 m ³	10 m ³
I alt	8.098 m³	13.571 m³

*Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015, SEGES:

En ko drikker ca. 33 m³ om året

Opdræt 6-28 mdr drikker ca. 6 m³ om året.

Opdræt 0-6 mdr drikker ca 3 m³ om året.

En robot bruger ca 250 m³ om året.

Et malkeanlæg til ca 150 køer bruger ca. 500 m³ om året.

Et malkeanlæg til ca 300 køer bruger ca. 750 m³ om året.

Ejendommen får vand fra egen boring.

3.8.6 Vandforbrug

Tabel 13 Befæstet areal (m²) omkring bygninger

Befæstede arealer	Før ændring	Efter ændring
Mødding	0 (inkl. i plansilo)	0 (inkl. i kalvehytter)
Vaskeplads	0 (inkl. i plansilo)	0 (inkl. i kalvehytter)
Plansilo	1950	35x108=3780
Kalvehytter	4x65=260	260+(10x45)=710

Tabel 14 Anslåede mængder af restvand (beregnet som 0,7xareal (m²))

Type af restvand	m ³ /år før ændring	m ³ /år efter ændring	Afledes til
Vand fra plansilo	1365	2646	Udsprinkles
Vand fra kalvehytter	182	497	Gyllebeholder

Rengøringsvand fra robotter ledes til gyllebeholder.

Tagvand ledes via dræn til grøft.

Der er ikke toilet i stalden.

Afløbsskitse ses i bilag 6.

3.9 BAT-Ammoniakemission

I dette afsnit redegøres der for, hvordan husdyrbruget har valgt indretning og drift i forhold bedst tilgængelig teknik (BAT) med henblik på reduktion af ammoniakemission.

Tabel 15. Samlet BAT-beregning og ammoniakemission

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4571	414	4984
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4773	210	4982
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	2
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Det samlede BAT-krav er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 4984 kg N/år. Den faktiske ammoniakemission er beregnet til 4982 kg N/år. Dermed er BAT overholdt.

BAT-beregningen er baseret på følgende forudsætning om eksisterende og renoverede staldafsnit.

Tabel 16 Forudsætning for BAT-beregning

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
5 Kostald	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	Eksisterende staldafsnit	0,89	0,89
5 Kostald	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
5 Kostald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende staldafsnit	0,89	1,16
5 Kostald	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	0,89
4 Hytter	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
9 Forlængelse af kostald	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	0,89
9 Forlængelse af kostald	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
9 Forlængelse af kostald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	1,16
11 Ny kviestald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	1,16
11 Ny kviestald	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	0,89
10 Nye hytter	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
Hytter-forlængelse	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsættes vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Til reduktion af ammoniakemissionen er der indregnet, at begge gyllebeholdere overdækkes i ansøgt drift. Ammoniakfordampningen fra gylletankene halveres derved i forhold til naturligt flydelag.

I den nuværende miljøgodkendelse fra 2011 indgår der ingen virkemidler til overholdelse af BAT. Der overføres derfor ingen virkemidler fra den nuværende miljøgodkendelse til den nye godkendelse. Teltoverdækningerne er således nye virkemidler.

3.10 Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger ca. 35 km fra den dansk-tyske grænse, og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

4. Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne

I dette afsnit vurderes projektets direkte og indirekte virkning for miljø, natur og mennesker. Vurderingerne tager udgangspunkt i beskrivelsen af det ansøgte fra kapitel 3.

4.1 Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter

(bilag IV arter, kulturarv og landskabet)

Der foretages bygningsmæssige ændringer i forbindelse med det ansøgte projekt. I det følgende vurderes projektets mulige indvirken på landskab, kulturarv og bilag IV arter.

I den følgende fotoserie ses ejendommen fra naboerne mod vest og sydvest. Ligeledes ses udsyn fra ejendommen mod naboer mod øst og nord. Der er ingen beboelser eller veje syd for ejendommen.

Figur 3 Ejendommen set fra beboelse på Jægerlundvej 7 (ca. 95 m vest for ny kviestald)

Indblik fra Jægerlundvej 7 vil ændre sig, når den nye kviestald bygges. Hvor der i dag er indblik til kostald og plansiloer, vil der fremover være indblik til ungdyrstald. Selv om den nye ungdyrstald vil ligge tættere på naboen, vurderes udsynet ikke at ændres markant.

Der har i høringsperioden været dialog mellem ansøger og beboerne på Jægerlundvej 7, og det er aftalt, at der etableres et 7-rækket læhegn vest for ungdyrstalden, for at afskærme for indblik til ungdyrstalden. Læhegnet skal indeholde gran og fyr, så det også afskærmer om vinteren.

Figur 4 Ejendommen set fra Jægerlundvej 9 (ca. 160 m sydvest for ny kviestald)

Indblik fra Jægerlundvej 9 vil ligeledes ændre sig, når den nye kviestald bygges. Hvor der i dag er indblik til kostald og plansiloer, vil der fremover være indblik til ungdyrstald. Selv om den nye ungdyrstald vil ligge tættere på naboen, vurderes udsynet ikke at ændres markant.

Ovenstående foto er taget ude fra vejen. Ud fra luftfotos vurderes det, at der er beplantning mellem stuehuset på Jægerlundvej 9 og staldene på Jægerlundvej 5, og at denne beplantning vil medvirke til, at den nye ungdyrstald ikke påvirker udsynet fra Jægerlundvej 9 væsentligt.

Der etableres et 7-rækket læhegn vest for ungdyrstalden, for at afskærme for indblik til ungdyrstalden. Læhegnet vil indeholde gran og fyr, så det også afskærmer om vinteren.

Figur 5 Udsyn fra ejendommen mod naboen på Jægerlundvej 3 (ca. 180 m øst for driftsbygninger). Det vurderes at naboen på Jægerlundvej 3 ikke kan se driftsbygningerne på Jægerlundvej 5 på grund af beplantning

Naboen på Jægerlundvej 3 vurderes ikke at kunne se driftsbygningerne på Jægerlundvej 5 på grund af beplantning.

Figur 6 Udsyn fra ejendommen mod naboen på Jægerlundvej 2 (ca. 240 m nord for goldkostald)

Naboen mod nord kan se ned mod de nordøstlige hjørner af kostalden, goldkostalden og laden. Goldkostalden fjernes og erstattes af plads til kalvehytter. Dette vurderes ikke at påvirke nabovens landskabsoplevelse væsentligt.

Det vurderes ikke at naboen på Jægerlundvej 2 vil kunne se den nye ungdyrstald på grund af beplantning og eksisterende bygninger. Ligeledes vurderes det ikke, at tilbygningen til kostalden vil kunne ses på grund af de eksisterende bygninger.

I nabovens have er der beplantning i det hjørne, der vender ned mod ejendommen. Dette vurderes at medvirke til, at udsynet fra naboen mod nord ikke påvirkes som følge af projektet.

Forbipasserende på Jægerlundvej vil kunne se den nye plads til kalvehytter samt gavlen af den nye ungdyrstald. Derimod vil tilbygningen til kostalden ligge skjult bag eksisterende bygninger.

Samlet set vurderes projektet ikke at påvirke landskabsoplevelsen, fordi de nye bygninger er af samme type som de eksisterende bygninger, og de ligger samlet. Det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en samlet enhed.

Ejendommen ligger inden for særligt værdifulde landbrugsområder. Ejendommen ligger ikke inden for Natura2000, økologiske forbindelser, bevaringsværdige landskaber, skovrejsningsområder eller fredede områder.

Den nye plads til kalvehytter ligger delvist inden for skovbyggelinje til fredskoven mod øst. Idet pladsen til kalvehytter ikke er en høj bygning, og idet pladsen ligger imellem eksisterende bygninger vurderes det, at opførelsen af pladsen ikke påvirker indblikket til skoven.

Ifølge Miljøportalen er der ingen rødlistearter eller fredede arter nær ejendommen. Ifølge Miljøgis ligger ejendommen i et område med bioscore på 1, hvilket er en lav bioscore (lav national prioritering), og artsscore på 1. Der er få truede arter (0-10 i 10 km kvadratnet), og der er ikke observeret arter 2008-2018.

Det vurderes at projektet ikke vil have negativ indflydelse på de forskellige bilag IV-arter, da der ikke ændres på vandhuller eller andre potentielle levesteder. Der fjernes ikke gamle bygninger (dog goldkostalden) og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der opføres nye bygninger, men det vurderes, at projektet ikke vil medføre, at yngle- og rasteområder for bilag IV arter beskadiges eller ødelægges.

På den baggrund vurderes placeringen af byggeriet at være god i forhold til landskab, kulturarv og natur.

4.2 Begrænsning af ammoniakemission

(menneskers sundhed, luft)

I lovgivningen er der faste krav til ammoniakemissionen, der sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedst tilgængelige, for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastningen begrænses.

BAT-beregningerne i IT-ansøgningen viser, at BAT-kravet for ejendommen er overholdt (afsnit 3.9). Det vurderes derfor at der er foretaget tilstrækkelige tiltag til at minimere ammoniakemissionen. For at overholde BAT er begge gyllebeholdere overdækket med telt.

4.3 Afsætning af ammoniak til nærliggende natur

(Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter)

Ammoniakemission til naturarealer omkring ejendommen er beskrevet i afsnit 3.5.

Lovens krav til ammoniakpåvirkning af natur i både kategori 1 og 2 er overholdt, og projektet medfører ikke nogen merbelastning af områderne. Derfor vurderes det, at ammoniakemission fra projektet ikke påvirker disse naturområder.

Hvad angår kategori 3-natur omkring ejendommen, så belastes disse med en merdeposition på under 1 kg. Når det ansøgte medfører en merdeposition på 1 kg N/ha/år eller mindre, vil det ansøgte som altovervejende hovedregel - efter den tilgængelige viden - ikke medføre, at der sker en tilstandsændring i den pågældende naturtype.

Der ligger en sø (§3 natur) nær ejendommen, som ifølge beregningen modtager en merdeposition på 2,0 kg ammoniak. Sør påvirkes hovedsageligt af udvaskning samt direkte afstrømning af næringsstoffer til recipienterne. Den atmosfæriske påvirkning er meget begrænset i forhold til områdets små søer og vurderes ikke at være af særlig betydning. I miljøgodkendelsen fra 2011 står der således *"Der er registreret 7 vandhuller indenfor 1000 m af anlægget. Disse vandhuller grænser op til, eller er omgivet af arealer i omdrift. På grund af denne beliggenhed er vandhullerne påvirket af eutrofiering stammende fra afdrift og udvaskning fra landbrugsarealerne. Der er på den baggrund ikke beregnet ammoniakdeposition på de forekommende § 3 søer, da det er vurderet at markbidraget ved almindelig udvaskning af kvælstof belaster søerne væsentligt mere end eutrofieringsbidraget fra ammoniakemission fra anlægget vil give anledning til."*

Der ligger en skov øst for ejendommen, som modtager en merdeposition på 1,6 kg. Skoven er ikke omfattet af et bestemt ammoniakkrav. Af miljøgodkendelsen fra 2011 fremgår det, at baggrundsbelastningen i området er beregnet til 16 kg N/ha/år. Skoven er ikke udpeget som beskyttet natur, og den er ikke omfattet af kortlægning af levesteder eller overvågning af naturområder. Skoven er udpeget på "Grønt Danmarkskort", hvilket ifølge kommuneplanen ikke er til hinder for almindelig landbrugsmæssig drift.

Samlet ser vurderes det at projektet ikke vil medføre tilstandsændringer i omkringliggende natur, og heller ikke påvirke levesteder for bilag IV-arter.

4.4 Lugtgener for omboende

(Menneskers sundhed/gene).

Lugtemission fra ejendommen er beskrevet i afsnit 3.6.

Projektet medfører at lugten fra ejendommen stiger fra 26377 OU til 67834 OU. Som det fremgår af kapitel 3, så overholder projektet lovens krav i forhold til lugtgener i forhold til beboelser, samlet bebyggelse og byzone – også selv om der korrigeres for lugtbidrag fra andre husdyrbrug.

Der har ikke været klager over lugt fra husdyrbruget.

For at minimere lugt holdes ejendommen ryddelig, med fjernelse af gødning og foderrester. I strøede staldarealer holdes overfladen tør ved at tilføre nyt strøelse. Lager af ensilage og fast møg overdækkes, og der er telt på gyllebeholderne.

Det vurderes ikke at lugt i sig selv er sundhedsskadeligt.

På baggrund af de gennemførte beregninger samt ovennævnte foranstaltninger vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil give anledning til væsentlige gener for naboerne.

4.5 Støjgener

(Menneskers sundhed/gene)

Støjklilder på ejendommen fremgår af afsnit 3.7.1 samt af bilag 5.

Der forekommer ikke støj fra ventilationsanlæg, og malkning og udfodring vurderes ikke at støje. Den væsentligste støjkilde på ejendommen vurderes at være i tilknytning til transport af foder og husdyrgødning.

Afstande fra stalde og foderlagre til naboer er ca. 200 mod øst og 100 m mod vest, og der er beplantning mellem ejendommen og naboen mod øst. Foderhåndtering samt de fleste transporter ligger i dagtimerne. I forbindelse med høst og ensilering kan der dog være behov for transporter i aften- og nattetimerne. Antallet af transporter forventes at stige fremover, hvor der skal håndteres større mængder foder og husdyrgødning, men det vurderes, at afstanden til naboerne samt tidspunkt for transporterne medfører, at naboerne ikke generes af støj fra ejendommen.

4.6 Støvgener

(Menneskers sundhed/gene)

Støvkilder på ejendommen fremgår af afsnit 3.7.2 samt af bilag 5.

Det indkøbte foder opbevares indendørs, og foderblanding sker indendørs. Der sker ikke indblæsning af foder.

I kalvehytterne anvendes ikke-snittet halm som støver mindre end snittet halm.

Afstande fra stalde og foderlagre til naboer er ca. 200 mod øst og 100 m mod vest. Der er beplantning mellem ejendommen og naboen mod øst, og den nye kviestald vil ligge mellem ejendommens transportveje og naboen mod vest.

Det større antal transporter fremover kan medføre flere hændelser der støver, men på grund af afstand, beplantning og bygningernes placering, vurderes naboerne ikke at blive generet af støv fra ejendommen.

4.7 Lyspåvirkninger

(Landskabet og gener for mennesker)

Lyskilder på ejendommen fremgår af afsnit 3.7.3 samt af bilag 5.

Der er kun få udendørs lyskilder, og de er udstyret med bevægelsessensor. Da der er tale om åbne stalde, vil der kunne ses lys fra staldene, når det er mørkt. Der er dog kun fuld belysning i staldene når der arbejdes i staldene. Om natten er der natsænkning i alle stalde.

Naboen mod øst forventes ikke at blive generet af lys fra ejendommen på grund af beplantning. Naboen mod vest forventes at kunne se lys fra kviestalden, men her er lyset sænket om natten. Naboen mod nord vil måske kunne se lyset fra den nordlige gavl af kostalden. Der er dog ca. 250 m til naboen, lyset er styret med bevægelsessensor, og der er træer imellem naboen og kostalden.

Samlet set vurderes belysningen på ejendommen ikke at genere naboerne eller forbipasserende.

4.8 Skadedyr

(Gener og menneskers sundhed)

Forebyggelse og håndtering af skadedyr er beskrevet i afsnit. 3.7.4.

Strøede staldsystemer muges månedligt og holdes tørre i overfladen. Møg opbevares i container, der tømmes hyppigt, og skulle der opstå problemer med fluer anvendes Neporex.

Der er fjernet mange gamle bygninger på ejendommen. Dette reducerer antallet af potentielle levesteder for rotter. Der er ikke observeret rotter på ejendommen.

Projektet forventes ikke at medføre øgede gener fra fluer og skadedyr. God gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester og brugt emballage reducerer tilholdssteder for fluer og rotter. På grund af orden på ejendommen og afstanden til naboerne, vurderes naboerne ikke at blive generet af fluer og rotter fra ejendommen.

4.9 Transporter

(Befolkningen og menneskers sundhed/klima i forhold til energiforbruget)

Anslået antal transporter fremgår af afsnit 3.7.5. Placering af transportveje fremgår af bilag 5.

Antallet af transporter forventes at stige i ansøgt drift. Gener fra transporter søges minimeret ved hensynsfuld kørsel og ved at kørslerne typisk foregår i dagtimerne.

Transport er i sig selv en forurenende aktivitet. Husdyrbruget vil som udgangspunkt tilstræbe færrest muligt transporter for at minimere tidsforbrug og udgifter til brændstof og arbejds løn. Husdyrbruget har dog behov for at transportere dyr, foder og gødning mv. Antallet af transporter søges minimeret ved at planlægge transporterne bedst muligt.

Udbringningsarealerne ligger tæt omkring ejendommen, hvilket reducerer længden af transporterne og dermed forbrug af tid og brændstof.

Der har i høringsperioden været dialog mellem ansøger og beboerne på Jægerlundvej 7, og det er aftalt, at ansøger opfordrer maskinstationen til at køre stille forbi Jægerlundvej 7 ved at bremse op inden de kommer hen foran huset, og vente med at accelerere indtil de er forbi huset igen.

På grund af beplantning, bygningernes indbyrdes placering samt afstanden til omkringboende, vurderes de interne transporter på ejendommen ikke at medføre gener for naboerne.

4.10 Energi

(Klima)

Ejendommens faktiske og forventede energiforbrug fremgår af kapitel 3.

Ejendommens energiforbrug ligger lavere end normtallene foreskriver, hvilket til dels hænger sammen med, at kvierne ikke står hjemme. Normtallene dækker også over store variationer. Fremover forventes energiforbruget at stige, fordi antallet af køer stiger, og kvierne tages hjem. Herudover skiftes malkestalden ud med robotter, der har et højere energiforbrug end malkestalden. Der er også energiforbrug til det automatiske foderanlæg, og om sommeren kan der være energiforbrug til markvanding.

Følgende reducerer energiforbruget på ejendommen:

- Der er ikke energiforbrug til ventilation
- Der er ikke oplyste pladser omkring bygningerne
- Der vil være bevægelsessensorer på udendørs belysning
- Der er energibesparende lys i staldene
- Der anvendes brøndvandskøling til forkøling af mælken
- Der er varmegenvinding på mælkekølingen

- Pt. sælges energien fra solcellerne, men efter 2023 vil energien blive brugt til fodring, malkning og mælkekøling

Samlet set vurderes det, at der er foretaget tiltag til minimering af energiforbruget.

4.11 Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

(Vand)

Ejendommens forventede vandforbrug fremgår af kapitel 3.

Fremover forventes vandforbruget at stige, fordi antallet af køer stiger, og kvierne tages hjem.

Følgende reducerer vandforbruget på ejendommen:

- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Der er etableret flydere i drikkekar og der anvendes drikkekopper.
- Der bruges vand til forkøling af mælken. Vandet opsamles og genbruges til drikkevand til køerne.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Samlet set vurderes det, at der er foretaget tiltag til minimering af vandforbruget.

Foruden tiltag til minimering af forbruget af vand, tages der også hensyn til risikoen for forurening af overfladevand (søer og åer). Det vurderes at der er begrænset risiko for at aktiviteterne på ejendommen medfører forurening af overfladevand. Der er ikke søer og vandløb indenfor 100 m fra gyllebeholdere. Der ligger en sø ca. 60 m fra den nye ungdyrstald. Det vurderes dog at risikoen for gylleudslip fra stalden er minimal.

Pumpning af gylle fra gyllekanaler til lastbil sker under opsyn. Pumpning af gylle fra lastbil til gyllebeholder sker under opsyn. Der er ingen faste rør eller pumper til overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn. Der er heller ikke spjæld mellem forbeholder og gyllebeholder.

Gyllebeholderne er omfattet af 10-årsbeholderkontrolordningen, og eventuelle fejl og mangler udbedres løbende.

Olie opbevares i godkendte beholdere. Der opbevares kun små mængder kemi i kemirum.

Vaskevand og drikkevandsspild fra stalde ledes til gyllebeholder. Afløbsskitse fremgår af bilag 6.

Ejendommen ligger inden for nitratfølsomme indvindingsområder og områder med særlige drikkevandsinteresser. Ejendommen ligger ikke inden for indvindingsoplande til vandværker, boringsnære beskyttelsesområder eller indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse. Husdyrbruget overholder de generelle regler for udbringning af husdyrgødning og sprøjtning.

Samlet set vurderes det, at der på ejendommen er foretaget tiltag til minimering af vandforbrug, samt at der tages forholdsregler, der beskytter vandmiljøet.

4.12 Påvirkning af jordarealer og jordbund

(jordarealer og jordbund)

Jordbundstypen er grovsandet jord. Dette reducerer risiko for afstrømning af næringsstoffer fra stalde og gyllebeholdere. I kombination med de beskrevne tiltag i afsnit 4.11 vurderes det, at ansøger har foretaget de nødvendige foranstaltninger for at minimere risikoen for jordforurening.

4.13 Andet om befolkningen og menneskers sundhed

(befolkningen og menneskers sundhed)

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Der vurderes ikke at være særlige forhold ved beliggenheden af det konkrete husdyrbrug, der skal tages med i betragtning og som kunne betyde, at der skal udvises særlig forsigtighed.

Som nævnt tidligere i denne rapport overholdes lovens krav i forhold til lugtgener og ammoniakemission, og som beskrevet i afsnit 4.11 er der foretaget foranstaltninger for at minimere risiko for forurening.

Følgende tiltag på ejendommen vurderes desuden at gavne klimaet og dermed befolkningen generelt:

- Får udarbejdet klimaregnskab via Arla
- Etablerer stærke efterafgrøder der opfanger CO₂ og binder kulstof i jorden
- Teltoverdækning reducerer emission af klimagasser
- Sender gyllen til biogas
- Timing af udbringning (større risiko for emission af lattergasser ved udbringning på våd jord)
- Tilpasser gødning til kvælstofbehovet
- Har meget græs i sædskiftet. Græs kan øge kulstofindholdet i jorden i forhold til etårige afgrøder
- Tilsætning af nitrifikationshæmmere til gødningsblanding, hvilket mindsker dannelsen af lattergas ved udbringning
- Reducerer andelen af opdræt ved brug af kønssorteret sæd
- Tilsætter fedt (rapskager) til foder – reducerer produktion af metan i vommen
- Minimerer foderspild
- Optimerer foderudnyttelse
- Minimerer protein i foderet
- Anvender klimaoptimerede foderplaner, hvor klimaaftryk beregnes i DMS/NorFor
- Avler efter bedre foderudnyttelse og mindre metanudledning
- Minimerer kørsel

4.14 Alternative løsninger

Her redegøres for alternative løsninger. F.eks. andre placeringer af bygninger og valg af andre staldsystemer og teknologier.

- Kostalden udvides via en forlængelse, hvilket vurderes at være den bedste og billigste måde at udvide stalden på.
- Udvidelsen af kostalden indrettes primært med dybstrøelse, hvilket tilgodeser højdrægtige og kælvende køer. Samtidig lever staldsystemet op til BAT fordi dybstrøelse har en lav ammoniakfordampning
- Den nye kviestald ligger ikke i forlængelse af de andre stalde, på grund af terrænhældning ned mod syd, samt for at holde kviestalden oppe i nærheden af foderlagrene, så transport med foder minimeres.
- Den nye kviestald indrettes med en kombination af spalter og fast drænet gulv. Faste drænedegulve har den laveste ammoniakfordampning, men faste gulve i ungdyrstalde ofte bliver glatte på grund af den relativt tørre gødning. Der etableres fast drænet gulv i tværgangene samt den bagerste langsgående gang for at reducere ammoniakfordampningen fra stalden.
- Den nye plads til kalvehytter, kunne have været placeret ved siden af udvidelsen af kostalden syd for gyllebeholderne. Dette ville dog betyde mindre opsyn med dyrene. Det ville også betyde, at lastbilen fra biogasanlægget ville komme tættere på dyrene, hvilket øger risikoen for smitte af

kalvene. Med den nuværende placering går kalvene tæt på de andre kalve og er lette at overvåge, og lastbilen med biogasgylle kommer ikke så tæt på dem.

4.15 Oplysninger om konsulenten

Miljørådgiver Birgitte Madsen, Sønderjysk Landboforening (se datablad forrest i denne rapport).

5. Konklusion

Der er foretaget beregninger af hvor meget lugt og ammoniak det ansøgte projekt forventes at medføre i forhold til den konkrete produktion på den konkrete beliggenhed. Der er foretaget konkrete vurderinger i forhold landskab og afstand til naboer. Herudover er danske landbrug reguleret af en række generelle regler der har til hensigt at beskytte miljøet i bred forstand. Ud fra de konkrete forhold samt de generelle regler vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil have væsentlig virkning på miljøet.

6. Bilag

Bilag 1 Tabel med beregning af produktionsarealer i 8-års drift og nudrift og ansøgt drift

Bilag 2 Skitse af kostald

Bilag 3 Skitse af tilbygning og kviestald

Bilag 4 Kapacitetserklæring

Bilag 5 Placering af aktiviteter og opbevaring

Bilag 6 Afløbsskitse